Ціна 1,50 грн

Волинський
Монітор

Monitor Wołyński

Двотижневик
Dwutygodnik

№ 17 (169) 15.09.2016

Наш
передплатний
індекс: 49053

www.monitor-press.com

ПРОГРАММА БЕАТИФИКАЦИИ

СУББОТА 10 СЕНТЯБРЯ

18.00 – СВ. МЕССА В КАФЕДРАЛЬНОМ СОБОРЕ

18.00 – СВ. МЕССА В ПРИХОДЕ СВ. ИОСИФА В МАЙКУДУКЕ

21.00 – ОБЩЕЕ МОЛИТВЕННОЕ БДЕНИЕ В КАФЕДРАЛЬНОМ СОБОРЕ СО СВИДЕТЕЛЬСТВАМИ ЕП. ИОСИФА ВЕРТА И О. МАРИУША КОВАЛЬСКОГО

ВОСКРЕСЕНЬЕ 11 СЕНТЯБРЯ

11.00 – СВ. МЕССА БЕАТИФИКАЦИИ О. ВЛАДИСЛАВА БУКОВИНСКОГО ВОЗГЛАВЛЯЕМАЯ КАРДИНАЛОМ АНДЖЕЛО АМАТО

15.00 – КОНЦЕРТ ОРГАННОЙ МУЗЫКИ В КАФ. СОБОРЕ МАЭСТРО ЧЕЗАРЕ МАНЧИНИ ИЗ Г. СИЕНЫ

ПОНЕДЕЛЬНИК 12 СЕНТЯБРЯ

09.00, 19.00 – БЛАГОДАРСТВЕННЫЕ СВ. МЕССЫ В КРИПТЕ КАФЕДРАЛЬНОГО СОБОРА

БЕАТИФИКАЦИЯ*

АПОСТОЛА КАЗАХСТАНА
ОТЦА ВЛАДИСЛАВА
БУКОВИНСКОГО

11/09/2016
КАФЕДРАЛЬНЫЙ
СОБОР
Г. КАРАГАНДА

*БЕАТИФИКАЦИЯ - ПРИЧИСЛЕНИЕ К ЛИКУ БЛАЖЕННЫХ

Beatyfikacja nowych patronów Wołynia

Беатифікація нових покровителів Волині

11 września do grona błogosławionych dołączył Władysław Bukowiński, proboszcz łuckiej parafii katedralnej w latach 1939–1945, Apostoł Kazachstanu. A kilka dni wcześniej, 4 września, zakończył się etap diecezjalny beatyfikacji jeszcze jednego kapłana – Adolfa Szelążka, biskupa łuckiego w latach 1925–1950.

Kościół Rzymskokatolicki oficjalnie czci ponad 10 tys. świętych i błogosławionych i ta liczba z roku na rok wzrasta. Co to jest beatyfikacja i jak ona przebiega?

Beatyfikacja to uroczysty akt ogłoszenia zmarłego błogosławionym. Po deklaracji Kościoła, że ktoś jest uznany za błogosławionego, jest zezwolony jego kult (czyli wolno modlić się do tej osoby, tworzyć jej obrazy, organizować pielgrzymki ku jej czci), ale tylko na poziomie lokalnym. Kościół uważa beatyfikację za przejściowy etap w drodze do kanonizacji (oświadczenia, że ktoś jest świętym).

Proces beatyfikacyjny jest sprawą skomplikowaną i długotrwałą. Składa się z kilku niezbędnych etapów i może być rozpoczęty nie wcześniej niż 5 lat po śmierci kandydata na ołtarze. Proces beatyfikacyjny zwykle zaczyna się w diecezji, na terenie której znajduje się grób przyszłego błogosławionego. Najważniejszym argumentem jego rozpoczęcia jest ogólne przekonanie o świętości kandydata jeszcze za jego życia. Diecezja przedstawia przed Stolicą Apostolską kandydaturę, później po uzyskaniu nihil obstat (łac. – brak zarzutów), zaczyna się diecezjalny etap beatyfikacji. Na tym etapie ma być wybrany trybunał beatyfikacyjny, czyli grupa zajmująca się gromadzeniem zeznań, zarówno pisemnych jak też ustnych, o życiu kandydata i cudach za jego pośrednictwem po śmierci. Trybunał spisuje wszystkie fakty, a także powołuje postulatora. Jego głównym zadaniem jest nie tyle zbiór informacji o kandydacie na ołtarze, jak przede wszystkim udowodnienie wyjątkowości jego cnót. Postulatorem może być także osoba świecka. Przeciw pozycji postulatora występuje rzecznik wiary (promotor fidei), którego jeszcze do niedawna nazywano «adwokatem diabła», ponieważ pełnił funkcje przeciwnika beatyfikacji. Po zakończeniu etapu diecezjalnego sprawa jest przekazywana do Rzymu, gdzie jest rozpatrywana. Pierwszeństwo mają te sprawy, w których już został udokumentowany cud. Zazwyczaj jest to uzdrowienie, które nie da się wytłumaczyć przez współczesną naukę. Bada je niezależna komisja składająca się z 50 lekarzy.

Główne momenty procesu beatyfikacyjnego to stwierdzenie heroiczności cnót kandydata na ołtarze oraz kanoniczne stwierdzenie, że za jego wstawiennictwem dokonał się co najmniej jeden cud.

Anatoli OLICH

11 вересня до лику блаженних був зарахований Владислав Буковинський, парох луцької кафедральної парафії в 1939–1945 рр., апостол Казахстану. А ще раніше, 4 вересня, закінчився дієцезіальний етап беатифікації ще одного церковнослужителя – Адольфа Шельонжека, луцького єпископа в 1925–1950 рр.

Римо-католицька церква офіційно вшановує більше 10 тис. святих і блаженних, і їх кількість із року в рік зростає. Що таке беатифікація і як вона відбувається?

Беатифікація – це урочистий акт зарахування померлого до лику блаженних. Після проголошення церквою когось блаженним дозволяється його культ (тобто можна молитися до цієї людини, малювати ікони з її зображенням, проводити паломництва на її честь тощо), але лише на місцевому рівні. Церква розглядає беатифікацію як проміжну сходинку до канонізації (проголошення померлого святим).

Беатифікаційний процес – справа досить клопітка і тривала. Складається він із кількох обов'язкових етапів і початися може не раніше, ніж за 5 років після смерті кандидата у блаженні. Беатифікаційний процес, зазвичай, розпочинає дієцезія, на території якої знаходиться могила праведника. Найважливіший аргумент для його початку – загальна впевненість у святості кандидата ще за його життя. Дієцезія представляє Святому Престолу кандидатуру, потім, після отримання nihil obstat (лат. – заперечень немає), розпочинається дієцезіальний етап беатифікації. На цьому етапі формується беатифікаційний трибунал, тобто група, яка займається збиранням свідчень, як письмових, так і усних, про життя кандидата та його посмертні дива. Трибунал документує всі факти, а також призначає постулятора. Головне завдання його полягає не тільки в зборі інформації про кандидата, а й, насамперед, у доведенні винятковості його чеснот. До речі, постулятором може бути й мирянин. Позиції постулятора протистоїть речник віри (promotor fidei), якого ще донедавна називали «адвокатом диявола», оскільки він виконував функції противника беатифікації. Після закінчення дієцезіального етапу справу передають до Рима. Там відбувається її розгляд, пріоритет має справа, яка уже зафіксувала якесь диво. Зазвичай, це зцілення, яке не може пояснити сучасна наука. Досліджує його незалежна комісія з 50 лікарів.

Ключові моменти беатифікаційного процесу – ствердження героїчності чеснот кандидата і канонічне підтвердження, що за його заступництва звершилося принаймні одне диво.

Анатолій ОЛІХ

Саме сюди покликав його Господь

Właśnie tutaj Pan go powołał

сторінка 2

Не покинув своєї пастви

Nie porzucił swoich wiernych

сторінка 3

Сенкевича читали в Польщі та за кордоном

Sienkiewicza czytano w Polsce i za granicą

сторінка 4

«Самаритяни з Маркової»

«Samarytanie z Markowej»

сторінка 7

Луцькі студенти побували на аудієнції в Папи

Studenci z Łucka wzięli udział w audiencji z Papieżem

сторінка 10

Właśnie tutaj Pan go powołał

Proboszcz parafii katedralnej w Łucku, więzień Gułagu, Apostoł Kazachstanu – ks. Władysław Bukowiński został beatyfikowany.

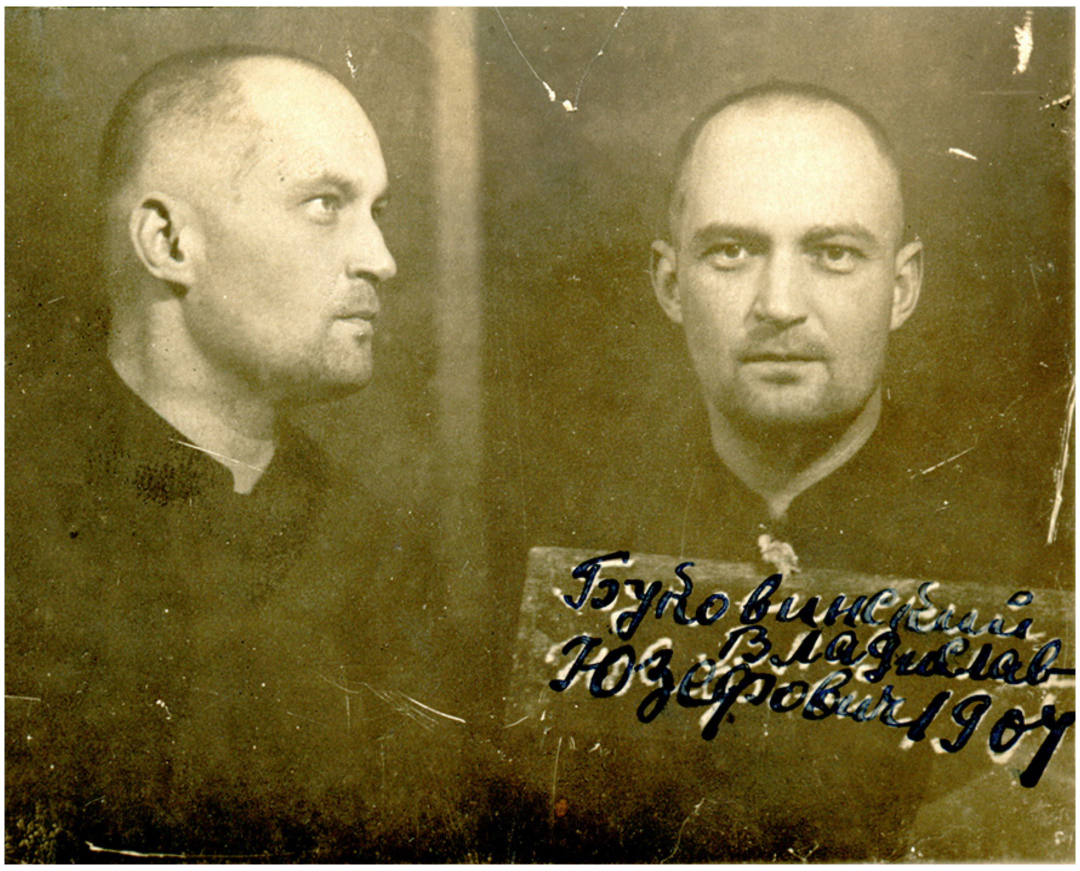

Władysław Bukowiński urodził się 4 stycznia 1905 r. (według ówczesnego kalendarza – 22 grudnia 1904 r.) w Berdyczowie. Wykształcenie podstawowe otrzymał w domu, zaś w 1914 r. wstąpił do gimnazjum rosyjskiego w Kijowie. Od 1917 r. Władysław kontynuował naukę w polskim gimnazjum w Płoskirowie (obecnie Chmielnicki), a w 1920 r. rodzina Bukowińskich wyjechała do Krakowa. Złożywszy maturę zaocznie w 1921 r. Władysław rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Jagiellońskim. Po ich ukończeniu w 1926 r. pragnąc zostać księdzem kontynuował studia na Wydziale Teologii. 28 września 1931 r. otrzymał święcenia kapłańskie.

Najpierw został wikariuszem w diecezji Krakowskiej, a w 1936 r. skierowano go do Łucka. W latach 1936–1939 ks. Władysław Bukowiński wykładał katechetykę oraz socjologię w Wyższym Seminarium Duchownym. W 1938 r. został Sekretarzem Generalnym diecezjalnej Akcji Katolickiej, dyrektorem Wyższego Instytutu Wiedzy Religijnej oraz zastępcą redaktora «Życia Katolickiego». Przez cały ten czas ks. Bukowiński uczył też religii w szkołach miejskich. W roku 1939 ks. Władysław Bukowiński został proboszczem łuckiej parafii katedralnej.

Posługę duszpasterską przyszło mu pełnić w trudnych czasach. 17 września 1939 r. do Łucka wtargnęła armia radziecka. Pomimo głównych obowiązków ks. Władysław opiekował się więźniami oraz ich rodzinami. Starał się o żywność, którą przekazywał do więzień, gdzie ludzie umierali z głodu i wspierał więźniów duchowo. W 1941 r. ks. Bukowiński został skazany na 8 lat więzienia. Po ataku Niemców na Związek Radziecki, 23 czerwca NKWD dokonało likwidacji zatrzymanych w łuckim więzieniu, gdzie znajdował się również ks. Władysław Bukowiński. Opatrzność Boża zrządziła, że jako jeden z niewielu ocalał z tej masakry.

Okupacja niemiecka była kolejną próbą dla podbitej ludności. Wtedy, pomimo rozmaitych ulg i pozornej wolności dla Kościoła, bycie katolickim księdzem wymagało niezwyklej odwagi. Ksiądz Władysław gorliwie pełnił posługę proboszcza, katechizował dzieci, pomagał ludziom znaleźć pracę. Narażając życie ratował żydowskie dzieci i pomagał im znaleźć schronienie w rodzinach katolickich. Gdy rozpętała się rzeź wołyńska ks. Władysław przychodził z pomocą wszystkim bez względu na narodowość czy wyznanie.

Gdy linia frontu cofnęła się na zachód, do Łucka znowu weszli sowieci. W nocy z 3 na 4 stycznia 1945 r. ks. Władysław Bukowiński wraz z biskupem łuckim Adolfem Piotrem Szelążkiem oraz innymi księżmi pracującymi w Łucku zostali aresztowani. W 1946 r. skazano go na 10 lat.

W latach 1946–1950 ks. Władysław trafił do obozu w okolicy Czelabińska, gdzie pracowano przy wyrębie lasów. W obozie było sporo katolików, a także chrześcijan innych wyznań. Ksiądz Władysław organizował dla nich swoiste «konferencje ekumeniczne». Uchodził za człowieka cierpliwego i tolerancyjnego, który potrafił jako pierwszy złagodzić i ugasić wynikającą sprzeczkę czy kłótnię.

Po pewnym czasie ksiądz poważnie zachorował. Obawiano się najgorszego. Po powrocie do zdrowia został przeniesiony do obozu w Dżezkazganie, gdzie pracował przy wydobyciu miedzi. Praca w kopalni była niczym wyrok śmierci dla księdza: ciągłe niedożywienie, wilgoć, kurz zatruwający płuca oraz niskie temperatury w szybach sięgających do 300 metrów głębokości. Dzień pracy trwał 12 godzin i tyle samo ton surowca – 12 (!) – według normy łopatą trzeba było przerzucić do wózków. Nie każdy to mógł wytrzymać. Z Bożą pomocą ksiądz Władysław Bukowiński przeżył i to, odbywając całą karę, na którą został skazany. Zwolniono go 10 sierpnia 1954 r.

Ponieważ jego sprawa należała do tzw. politycznych, to po zwolnieniu z obozu ks. Bukowiński w ramach kary administracyjnej został zesłany na trzy lata do Karagandy w Kazachstanie, gdzie był zobowiązany do comiesięcznego meldowania oraz pracy w wyznaczonych zakładach. Tam również gorliwie pełnił swoją posługę kapłańską, potajemnie spowiadając, udzielając Komunii Świętej, odprawiając mszę świętą i katechizując… W 1955 r. zaproponowano mu przyjęcie polskiego obywatelstwa i wyjazd do Polski. Odmówił. Uważał, że Pan powołał go do posługi, właśnie tutaj. W latach 1957–1958 ks. Władysław przemierzył olbrzymie połacie nie tylko Kazachstanu, lecz także Uzbekistanu i Tadżykistanu – docierając wszędzie tam, gdzie czekały na niego spragnione dusze. Podczas owych długich wędrówek misyjnych, które trwały od jednego do czterech miesięcy, ksiądz bardzo rzetelnie przygotowywał ludzi do przyjęcia Sakramentów Świętych. Później wspominał te podróże jako najbardziej owocne w całej jego pracy misyjnej.

3 grudnia 1958 r. – ponowny areszt na podstawie oskarżenia o nielegalne odprawianie mszy, «agitowanie wśród dzieci i młodzieży oraz posiadanie literatury antyradzieckiej». Został skazany na trzy lata do Czuny w obwodzie Irkuckim, a później do obozu dla «religioznikow» w Sosnowcu. Po wyjściu na wolność ks. Władysław został zatrudniony jako stróż nocny na budowie, co umożliwiało mu we dnie całkowite poświęcenie się Bogu i wiernym. Kościołów nie było. Msza była zakazana, więc ksiądz po kryjomu odprawiał w mieszkaniach katolików: Polaków, Ukraińców, Niemców, Łotyszy. Dzień jego posługi wyglądał mniej więcej tak: po południu w umówionym mieszkaniu gromadzili się wierni; była najpierw spowiedź, mszę zaś odprawiał późno wieczorem. Po mszy świętej znów spowiadał i kolejną sprawował o 5 nad ranem, po czym raz jeszcze słuchał spowiedzi. Niekiedy chrzcił ludzi albo błogosławił małżeństwa.

Coraz bardziej wyczerpany i schorowany, należycie jednak pełnił swoją posługę. Tak w latach 1931–1969 ks. Władysław Bukowiński pracował w Kazachstanie.

W 1965 r. oraz w 1967 r. udało się ks. Bukowińskiemu uzyskać zezwolenie na wyjazd do Polski, gdzie mógł odwiedzić przyjaciół i nieco poprawić kondycję zdrowotną. W tym, nie zważając na usilne prośby przyjaciół, odrzucał wszelką myśl o pozostaniu w kraju, ponieważ to tam – w Karagandzie – pozostała owczarnia, której był on tak bardzo potrzebny. Ksiądz Władysław powrócił dobrze zdając sobie sprawę, czym jemu to grozi.

W 1973 r. z powodu pogorszenia stanu zdrowia ks. Władysław Bukowiński znowu musiał wyjechać do Polski. Spędził w krakowskim szpitalu dwa miesiące. Lekarze zalecili mu długie i poważne leczenie. Ale ks. Władysław znów powrócił, gdyż – jak powiedział: «Grób kapłana również apostołuje». Zmarł 3 grudnia 1974 r. w Karagandzie.

11 września 2016 r. ks. Władysław Bukowiński został ogłoszony błogosławionym.

Anatoli OLICH

Саме сюди покликав його Господь

Настоятель кафедральної парафії в Луцьку, в'язень ГУЛАГу, апостол Казахстану, отець Владислав Буковинський став блаженним.

Владислав Буковинський народився 4 січня 1905 р. (22 грудня 1904 р. за старим стилем) у Бердичеві. Початкову освіту отримав удома, а в 1914 р. вступив до російської гімназії в Києві. З 1917 р. Владислав продовжив навчання в польській гімназії у Проскурові (тепер Хмельницький), а в 1920 р. сім'я Буковинських виїхала до Кракова. Здавши екстерном іспити на атестат зрілості, в 1921 р. Владислав розпочав навчання на юридичному факультеті Ягеллонського університету. Успішно закінчивши навчання в 1926 р., вирішив стати священиком і продовжив студії на богословському факультеті. 28 вересня 1931 р. він отримав священицький сан.

Спочатку молодий отець працював вікарієм у Краківській архідієцезії, а з 1936 р. – у Луцьку. У 1936–39 рр. він працював там викладачем катехетики й соціології у Вищій духовній семінарії. З 1938 р. був генеральним секретарем Дієцезіального інституту католицької акції, директором Вищого інституту релігійних знань і заступником редактора «Католицького життя». Увесь цей час отець також викладав релігію в школах міста. В 1939 р. Владислав Буковинський став настоятелем кафедральної парафії в Луцьку.

Нелегкі випали часи для пастирської праці. 17 вересня 1939 р. у Луцьк вступили радянські війська. Отець Владислав, окрім своїх прямих обов'язків, опікувався в'язнями та їхніми сім'ями. У луцьких в'язницях люди мерли від голоду, тож отець діставав та передавав для них харчі, а також підтримував їх духовно. В 1941 р. отця Буковинського засудили на 8 років. Проте німецькі війська розпочали війну проти СРСР, і 23 червня НКВС розстріляло всіх в'язнів Луцької тюрми, серед яких був також отець Владислав Буковинський. Але Боже Провидіння розпорядилося по-своєму: він один із небагатьох, хто дивом уникнув смерті.

Німецька окупація принесла нові випробування. Попри заграванння нової влади з окупованим населенням і позірну свободу віросповідання, бути священиком у той час було дуже нелегко. Владислав ревно ніс своє служіння настоятеля, катехізував дітей, допомагав людям знайти роботу. Ризикуючи життям, рятував єврейських дітей і допомагав переховувати їх у католицьких сім'ях. Під час Волинської різні отець служив чим міг усім потерпілим, незважаючи на національність чи віросповідання. Він допомагав працевлаштовуватися, давав їжу, оплачував навчання дітей…

Згодом фронт відсунувся на захід, і в Луцьк знову прийшли «совєти». В ніч із 3 на 4 січня 1945 р. отця Владислава, луцького єпископа Адольфа Шельонжека та інших священиків, котрі працювали в Луцьку, арештували. В 1946 р. його засудили на 10 років.

У 1946–1950 рр. отець Владислав перебував у челябінських таборах, на лісоповалі. В таборі було багато вірян, зокрема християн різних конфесій. Отець Владислав проводив своєрідні «екуменічні конференції». Його згадують як терпеливу і толерантну людину: якщо між кимось виникали суперечки, то гасив їх саме отець.

Невдовзі отець важко захворів. Надії, що він виживе, не було. Після хвороби й одужання його перевели до табору в Джезказгані. Там отець працював на видобуванні мідної руди в шахтах. Праця в шахті була майже смертним вироком: постійне недоїдання, вологість, пил, який отруює легені, низька температура у штольні завглибшки до 300 м. Робочий день – 12 годин, і стільки ж тон руди – 12 (!) – за нормою потрібно було накидати лопатою на візки. Не кожна людина зможе таке витримати, але отець із Божою допомогою вижив. Владислав Буковинський повністю відбув термін ув'язнення. Його звільнили 10 серпня 1954 р.

Як «політичного» отця Буковинського після табору відправили на адміністративне заслання на три роки до Караганди в Казахстані з умовою обов'язкової щомісячної реєстрації й праці у вказаних закладах. Отець Владислав ревно виконував свої пастирські обов'язки: таємно сповідав, причащав, звершував Святу Месу, навчав… У 1955 р. йому дали можливість виїхати до Польщі й отримати польське громадянство, однак він відмовився, тому що, на його думку, саме сюди покликав його Господь. У 1957–1958 рр. отець об'їздив не тільки значну частину Казахстану, але й Узбекистану та Таджикистану – побував усюди, де знаходилися спраглі душі. Ці місійні поїздки були досить тривалими – від одного до чотирьох місяців. Отець надзвичайно ретельно готував людей до прийняття таїнств і потім згадував ці подорожі як найплідніші у своїй місійній праці.

3 грудня 1958 р. – новий арешт за нелегальні меси, «агітацію серед дітей і молоді та зберігання антирадянської літератури» й ув'язнення на три роки в Чуні Іркутського краю, а потім у таборі для «релігійників» у Сосновці. Після виходу на волю отець Владислав влаштувався нічним сторожем на будівництво. Це давало йому можливість мати вільний час, який він повністю присвячував служінню Богові та пастві. Храмів не було, месу заборонили, тому отець був змушений підпільно служити в домівках вірних католиків: поляків, українців, німців, латишів. Його звичайний пастирський день виглядав приблизно так: після полудня у визначеному домі збиралися вірні, спочатку була сповідь, а месу правили пізно увечері. Потім знову сповідь, ще одна меса о 5 ранку, пізніше знову сповідь, часом хрещення чи шлюб. Втома давалася взнаки, часто нагадували про себе табірні хвороби, але отець ревно й ретельно виконував своє служіння. З 1961 р. до 1969 р. він працював у Казахстані.

У 1965 р. та 1967 р. отцеві Буковинському вдалося отримати дозвіл на поїздку до Польщі. Там він зустрівся з друзями, підлікувався, але залишатися, всупереч настирливим проханням товаришів, не схотів, тому що в Караганді залишилася його паства, якій він був потрібен. Отець Владислав повернувся назад, хоча й знав, чим це йому загрожувало.

У 1973 р. Владислав Буковинський знову змушений був вирушити до Польщі – загострилися хвороби. Два місяці він провів у шпиталі в Кракові. Вердикт лікарів був суворим: потрібне довге й ретельне лікування. Але отець Владислав повернувся в Казахстан, сказавши: «Могила священика також апостольствує». Помер 3 грудня 1974 р. у Караганді.

11 вересня 2016 р. Владислава Буковинського урочисто проголосили блаженним.

Анатолій ОЛІХ

Nie porzucił swoich wiernych

Не покинув своєї пастви

Mimo wieku i w obliczu śmierci, biskup łucki Adolf Szelążek nie zostawił wiernych i odmówił wykonania rozkazu – porzucenia swojej trzody na pastwę losu.

Adolf Szelążek urodził się 30 czerwca (1 lipca) 1865 r. w Stoczku Łukowskim na Podlasiu. Jego ojciec, Stanisław Szelążek, był powiatowym urzędnikiem. Gdy mały Adolf skończył zaledwie półtora roku, w lutym 1867 r. zmarła jego matka, Marianna Gregoriew. Ojciec ożenił się z Eleonorą Dobraczyńską, która zajęła się wychowaniem syna. Po szkole chłopiec dostał się do seminarium duchownego w Płocku.

26 maja 1888 r. Adolf Szelążek otrzymał święcenia kapłańskie. Skierowano go do parafii św. Bartłomieja w Płocku. Po roku pracy duszpasterskiej wysłano go do Petersburga, aby kontynuował studia; był bowiem zdolnym i chętnym do nauki kapłanem. W Akademii Duchownej w 1895 r. Adolf Szelążek uzyskał stopień magistra teologii i wrócił do Płocka.

Najpierw pracował w miejscowym konsystorzu biskupim jako notariusz, później został kanclerzem. Od 1894 r. uczył prawa kanonicznego w swoim seminarium, następnie też ekonomii politycznej i filozofii. Nie skupiał się tylko na pracy naukowej i duszpasterskiej. Uczestniczył również w życiu publicznym: zorganizował Stowarzyszenie Robotników Chrześcijańskich i stał na czele Związku Katolickiego. W 1902 r. otrzymał godność szambelana papieskiego i kanonika gremialnego Kapituły Katedralnej Płockiej. W 1904 r. uzyskał tytuł prałata domowego Ojca Świętego. W 1903 r. Adolf Szelążek został delegowany na asesora Rzymsko-Katolickiego Kolegium Duchownego w Petersburgu. Jego fenomenalne zdolności i nieustanna praca zdumiewały: oprócz obowiązków w Kolegium, uczył w miejscowym Seminarium Duchownym prawa kanonicznego, teologii pastoralnej, ascetyki, literatury polskiej oraz języków – polskiego, łacińskiego i francuskiego. Wtedy też obronił pracę doktorską z prawa kanonicznego.

Od 1907 do 1912 r. Adolf Szelążek prowadził intensywną działalność nauczycielską i naukową. Opracowywał «Encyklopedię Katolicką», prowadził mnóstwo wykładów, odbył staż w Instytucie Psychologii Eksperymentalnej w Lipsku, a także brał udział w konferencjach naukowych za granicą. W 1909 r. Adolf Szelążek został rektorem Seminarium Duchownego w Petersburgu.

W czasie I wojny światowej pracował w Departamencie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Warszawie. Kiedy Polska stała się niepodległą, a departament zamieniono na ministerstwo, Adolf Szelążek najpierw był doradcą do spraw kościelnych, a od 1921 r. – kierownikiem odpowiedniego wydziału. 29 czerwca 1918 r. papież Benedykt XV mianował Adolfa Szelążka biskupem tytularnym Barki. W latach 1920–1921 biskup Szelążek brał udział w pertraktacjach i opracowaniu Traktatu Pokojowego w Rydze zawartego między Polską a Związkiem Radzieckim. Na początku 1925 r. pojechał do Rzymu w celu podpisania konkordatu między Polską a Stolicą Apostolską (konkordat podpisano 10 lutego 1925 r.).

14 grudnia 1925 r. Adolf Szelążek został ordynariuszem odnowionej diecezji łuckiej, która do 28 października 1925 r. połączona była z diecezją żytomierską.

Pracy było dużo: Tereny diecezji obejmowały 39 tys. km2, w 99 parafiach pracowało 195 księży. Przed II wojną światową biskup założył dodatkowo ponad 70 parafii. W 1927 r. zorganizował synod diecezjalny i po raz pierwszy od 200 lat wysłał do Rzymu raport o sytuacji w miejscowym Kościele. 14 grudnia tegoż roku, dzięki staraniom biskupa Stolica Apostolska wydała dekret, według którego św. Teresa z Lisieux stała się patronką diecezji łuckiej. Ku jej czci w 1936 r. biskup Adolf Szelążek założył Zgromadzenie Sióstr św. Teresy od Dzieciątka Jezus, które opiekuje się dziećmi, młodzieżą oraz chorymi.

W 1928 r. biskup Szelążek założył w Łucku drukarnię, w której wydawano tygodnik «Życie Katolickie», od 1930 r. «Miesięcznik Diecezjalny Łucki» i od 1936 r. czasopismo «Pro Fide». W 1932 r. mianowano go konsultorem Świętej Kongregacji ds. Kościołów Wschodnich.

W 1939 r. władze komunistyczne zakazały biskupowi Adolfowi Szelążku pełnienia posługi pasterskiej i wyrzuciły go z rezydencji. Biskup musiał zamieszkać w małym, niewygodnym pomieszczeniu, a władze stale mu przeszkadzały. Zamknięto seminaria w Łucku i Dubnie, na terenie diecezji formalnie zlikwidowano wszystkie zakony męskie i żeńskie. Dużo duchownych aresztowano i osadzono w więzieniach i obozach, deportowano wielu miejscowych Polaków. Gdy pod koniec czerwca 1941 r. do Łucka weszli okupanci hitlerowscy, biskupowi udało się na pewien czas częściowo przywrócić struktury kościelne – były to jednak pozory swobody religijnej.

W 1944 r. znowu doszło do okupacji sowieckiej. Biskupowi rozkazano pozostawienie diecezji. Odmówił wykonania tego rozkazu, więc w nocy z 3 na 4 stycznia 1945 r. został aresztowany. Przeprowadzono krótkie «rozeznanie», następnie wysłano Szelążka do Kowla, a potem do więzienia Ministerstwa Bezpieczeństwa Państwowego w Kijowie. Wszystkie dokumenty natychmiast skierowano do Moskwy. Biskup Adolf Szelążek zmuszony był «obchodzić» swoje osiemdziesiąte urodziny w więzieniu – był jednym z najstarszych więźniów świata. Stale podupadał na zdrowiu. W tym czasie Stolica Apostolska za pośrednictwem dyplomatów amerykańskich starała się o uwolnienie biskupa.

Chociaż Adolf Szelążek został zawiadomiony o uwolnieniu 24 kwietnia 1946 r., wyszedł na wolność dopiero 15 maja. Eskortowano go pociągiem do Polski. W sierpniu Adolf Szelążek pojechał do Warszawy. Po zawale i kilkudniowym pobycie w szpitalu biskup udał się do Bierzgłowa – byłego zamku krzyżackiego, który stał się jego ostatnim domem. Tam przez ostatnie cztery lata biskup Adolf prowadził działalność naukową i napisał główne dzieło swojego życia – «Moralne odrodzenie świata».

Adolf Szelążek zmarł 9 lutego 1950 r. w wieku 85 lat. Pogrzeb odbył się 13 lutego. Ciało biskupa złożono w podziemiu kościoła św. Jakuba w Toruniu.

Anatoli OLICH
Foto autora

Незважаючи на вік та загрозу смерті, луцький єпископ Адольф Шельонжек відмовився покинути свою паству напризволяще.

Адольф Шельонжек народився 30 червня (1 липня) 1865 р. у селі Сточку-Луковському на Підляшші. Батько, Станіслав Шельонжек, працював повітовим урядовцем. Коли малому Адольфу заледве виповнилося півтора року, в лютому 1867 р. померла його мати, Маріанна Григор'єва. Батько одружився з Елеонорою Добрачинською, яка й зайнялася вихованням сина. Після школи юнак вступив до духовної семінарії в Плоцьку.

26 травня 1888 р. Адольф Шельонжек отримав священицький сан. Його скерували до парафії Святого Вартоломея в Плоцьку. Через рік його як здібного й охочого до науки священика направили до столиці імперії, Санкт-Петербурга, для продовження освіти. Після завершення навчання в духовній академії в 1895 р. Адольф Шельонжек став магістром богослов'я та повернувся до Плоцька.

Спочатку він працював у місцевій єпископській консисторії нотаріусом, потім став канцлером. Із 1894 р. викладав також канонічне право в рідній семінарії, згодом ще й політичну економію та філософію. Не стояв осторонь суспільного життя: організував Товариство християнських працівників та очолив новостворений Католицький союз. У 1902 р. священика відзначили гідностями папського шамбелана та греміального каноніка плоцького кафедрального капітулу. У 1904 р. він отримав титул прелата дому Святішого Отця. В 1903 р. Адольфа Шельонжека направили на посаду асесора Римо-католицької духовної колегії в Санкт-Петербурзі. Його феноменальні здібності та працездатність вражали. Окрім роботи в колегії, Адольф викладав у місцевій духовній семінарії канонічне право, пасторальне богослов'я, аскетику, польську літературу та мови: польську, латинську та французьку. Тоді ж він захистив докторську з канонічного права.

Із 1907 до 1912 р. Адольф Шельонжек інтенсивно займався викладацько-науковою діяльністю. Він працював над створенням «Католицької енциклопедії», багато викладав, стажувався в Інституті експериментальної психології в Лейпцигу, брав участь у наукових конференціях за кордоном. У 1909 р. Адольф Шельонжек став ректором Санкт-Петербурзької духовної семінарії.

Під час Першої світової війни він працював у Департаменті віросповідань та освіти у Варшаві, і коли Польща здобула незалежність, а департамент переформували в міністерство, Адольф Шельонжек став спочатку радником відділу у справах католицької Церкви, а з 1921 р. – його керівником. 29 червня 1918 р. Папа Бенедикт XV преконізував Адольфа Шельонжека титулярним єпископом Барка. В 1920–1921 рр. єпископ Шельонжек брав участь у переговорах та підготовці Ризького мирного договору між Польщею та Радянським Союзом. На початку 1925 р. він поїхав у Рим із метою підписання конкордату між Польщею та Апостольським Престолом (конкордат було підписано 10 лютого 1925 р.).

14 грудня 1925 р. Адольфа Шельонжека призначили ординарієм відновленої Луцької дієцезії, яку до 28 жовтня 1925 р. було об'єднано з Житомирською дієцезією.

Роботи було багато: територія дієцезії становила 39 тис. кв. км, у 99 парафіях працювали 195 священиків. До початку Другої світової війни єпископ утворив ще понад 70 парафій. У 1927 р. він провів дієцезіальний синод і вперше за 200 років відіслав до Рима звіт про стан місцевої Церкви. Того ж року, 14 грудня, стараннями єпископа Апостольський Престол проголосив декрет, згідно з яким Свята Тереза з Лізьє стала покровителькою Луцької дієцезії. На її честь у 1936 р. єпископ Адольф Шельонжек заснував Згромадження сестер Святої Терези від Дитяти Ісуса. Головне завдання сестер-терезіанок полягало в роботі з дітьми й молоддю та опіці над хворими.

У 1928 р. єпископ Шельонжек створив у Луцьку друкарню, в якій видавали тижневик «Католицьке життя», з 1930 р. – «Луцький дієцезіальний щомісячник», а з 1936 р. – часопис «Pro Fide». В 1932 р. єпископа призначили консультором ватиканської Конгрегації у справах Східних Церков.

У 1939 р. комуністична влада заборонила Адольфу Шельонжеку виконувати пастирські служіння й вигнала його з резиденції. Єпископ змушений був мешкати в невеликому незручному приміщенні, а влада постійно створювала йому нові перешкоди. Духовні семінарії в Луцьку та Дубні закрили, на території дієцезії формально ліквідували всі чоловічі та жіночі чернечі ордени. Багатьох представників духовенства арештували й ув'язнили або відіслали до таборів, багатьох мирян депортували. Коли в кінці червня 1941 р. Луцьк зайняли гітлерівські окупанти, вони створювали видимість дотримання релігійних свобод, тому єпископу на певний час вдалося частково відновити церковні структури.

У 1944 р. знову повернулася радянська влада. Єпископу наказали покинути територію дієцезії. Після його відмови в ніч із 3 на 4 січня 1945 р. владику Адольфа заарештували. Провели коротке «слідство», потім єпископа етапували до Ковеля, а згодом до в'язниці Міністерства держбезпеки в Києві. Всі документи одразу ж направили в Москву. Єпископу Адольфу Шельонжеку довелося «святкувати» свій 80-літній ювілей у в'язниці: він був одним із найстарших в'язнів світу. Здоров'я його невпинно погіршувалося. В цей час Апостольський Престол через американських дипломатів домагався звільнення владики.

І хоча Адольфу Шельонжеку повідомили про звільнення 24 квітня 1946 р., випустили його тільки 15 травня. Під ескортом на потягу владику відправили до Польщі. В серпні Адольф Шельонжек поїхав до Варшави. Після інфаркту та кількаденного перебування в лікарні єпископ Шельонжек вирушив до Бєжглова – колишнього замку хрестоносців, який став останнім його пристанищем. Там упродовж останніх чотирьох років свого життя владика Адольф займався науковою діяльністю, саме там написав свій головний твір – «Моральне відродження світу».

Адольф Шельонжек помер 9 лютого 1950 р. у 85-річному віці. 13 лютого відбулися похорони, тіло єпископа знайшло вічний спочинок у підземеллях торунського костелу Святого Якова.

Анатолій ОЛІХ
Фото автора

Narodowe czytanie «Quo vadis»

Szkoły i organizacje polskie działające na terenie Łuckiego okręgu konsularnego włączyły się 3 września do Narodowego Czytania powieści «Quo vadis» Henryka Sienkiewicza.

Wydarzenie to zostało zainicjowane przez prezydenta Polski Andrzeja Dudę, którego list do uczestników akcji odczytywano w każdej z tych placówek. To lektura wybrana w plebiscycie czytelników. Książkę czytano w wielu miejscach w Polsce i za granicą. Głównym celem akcji jest popularyzacja czytelnictwa oraz wzmocnienie poczucia narodowej tożsamości poprzez kontakt z największymi dziełami polskiej literatury.

W polskiej literaturze istnieje wiele wspaniałych książek z których warto czerpać. Prezydent RP Andrzej Duda zwrócił uwagę, «że «Quo Vadis» zyskało uznanie Polaków dzięki temu, że Henryk Sienkiewicz ukazał ludzką naturę, na którą składało się: pożądanie, miłość, nienawiść i okrucieństwo, ale przede wszystkim zwycięstwo dobra, które miało siłę ducha i siłę wiary».

W Szkole Polskiej w Kowlu nauczyciel języka polskiego wprowadził swoich uczniów w temat dnia opowiadając o ciekawym życiu Henryka Sienkiewicza. Przypomniał także wszystkim najważniejsze wątki i bohaterów powieści. Punktualnie o 11.00 Prezes TKP w Kowlu Wacław Herka rozpoczął czytać pierwszy fragment powieści. Przeczytane zostały najważniejsze fragmenty słynnego dzieła polskiego noblisty, między innymi scena śmierci Petroniusza, uratowanie Ligii przez Ursusa i spotkanie św. Piotra z Jezusem.

Ważne także było to, że w Czytaniu wzięli udział absolwenci Szkoły Polskiej w Kowlu – teraz studenci różnych kierunków studiujący w Polsce. Dzień ten dla szkoły był także rozpoczęciem nowego roku szkolnego 2016–2017. W szkole zabrzmiał pierwszy dzwonek po trzymiesięcznej przerwie. Wszystkim uczniom, którzy wzięli udział w pilotażowym teście przeprowadzonym w maju przez dra Jerzego Kowalewskiego zostały wręczone świadectwa z oceną poziomu języka.

W szkole sobotnio-niedzielnej języka polskiego przy Towarzystwie Kultury Polskiej Ziemi Zdołbunowskiej Narodowe Czytanie rozpoczęła prezes TKPZZ Zofia Michalewicz. Następnie dzieci i młodzież czytały fragmenty powieści. Do akcji włączyli się również rodzice i dziadkowie uczniów, ksiądz Ziemowit Koperski z parafii św. apostołów Piotra i Pawła w Zdołbunowie oraz przedstawicielki Biblioteki Rejonowej: Ludmiła Skirkanicz i Halina Czynszowa. Nie było to pierwsze czytanie «Quo vadis» w Zdołbunowie. Wiosną tego roku odbył się w Towarzystwie konkurs wiedzy o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza połączony z czytaniem fragmentów nowel i powieści pisarza.

Kulturalno-Oświatowe Centrum im. Tadeusza Czackiego w Zdołbunowie zorganizowało Narodowe Czytanie we współpracy ze Zdołbunowską Szkoła nr 5. Przedsięwzięcie odbyło się w klasie języka polskiego. Uczestnikami spotkania byli członkowie Centrum, którzy uczęszczają na zajęcia języka polskiego, harcerze drużyn zdołbunowskich hufca «Wołyń», uczniowie szkoły, którzy uczęszczają do działającego przy szkole Kółka Języka Polskiego oraz rodzice. Każdy uczestnik otrzymał pamiątkowy znaczek z logiem akcji. Spotkanie rozpoczęło się od uroczystego powitania gości w kawiarence literackiej «U Czackiego». Następnie nauczycielka Wiktoria Radica powiedziała kilka słów o akcji «Narodowe Czytanie». Uczestnicy obejrzeli prezentację o życiu i twórczości Henryka Sienkiewicza i na podstawie otrzymanej wiedzy rozwiązywali krzyżówkę poświęconą biografii noblisty. Spotkaniu towarzyszyła wystawa jego książek. Po przeczytaniu fragmentów «Quo Vadis» odbyła się dyskusja o tym dziele Sienkiewicza.

Sienkiewicza czytali także członkowie Polskiego Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego Obwodu Tarnopolskiego oraz uczniowie Szkoły Języka Polskiego. Punktualnie o 12:00 z telewizyjnego ekranu popłynęły słowa pieśni «Quo vadis Domine» w wykonaniu Michała Bajora. W tym uroczystym dniu Marianna Seroka, nauczycielka języka polskiego skierowana do Tarnopola przez ORPEG, powitała przybyłych. Jako pierwsza fragment tekstu przeczytała Para Prezydencka, oczywiście dzięki telewizji. Sienkiewicza czytali dorośli, młodzież i dzieci, a także goście Towarzystwa z Polski. Krótkie, finałowe wystąpienie Prezesa PTKOOT Piotra Fryza poprzedziło wręczenie każdemu uczestnikowi krótkiej informacji o Henryku Sienkiewiczu i powieści.

W Polonijnym Stowarzyszeniu Kulturalno-Oświatowym w Tarnopolu jedenastu uczest-

SZKOŁA POLSKA
PRZY TOWARZYSTWIE KULTURY POLSKIEJ W KO
Czytanie „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza
1896–20

Національне читання «Quo Vadis»

Школи та польські організації, що діють на території Луцького консульського округу, 3 вересня приєдналися до Національного читання роману «Quo Vadis» Генрика Сенкевича.

Захід ініціював президент Польщі Анджей Дуда, чий лист до учасників акції було зачитано в кожній установі. «Quo Vadis» Сенкевича вибрали голосуванням самі читачі. Твір читали в багатьох містах Польщі та за кордоном. Головна мета акції – підвищення інтересу до читання та зміцнення почуття національної ідентичності за допомогою найвидатніших творів польської літератури.

У польській літературі є багато прекрасних книг, із яких можна почерпнути цінні знання. Президент Польщі Анджей Дуда звернув увагу на те, що «Quo Vadis» отримала визнання поляків завдяки тому, що Генрик Сенкевич показав людську природу, в якій поєдналися жадання, любов, ненависть і жорстокість, та, передусім, перемогу добра, яке мало силу духу й силу віри».

У польській школі в Ковелі вчитель польської мови підвів учнів до теми дня, розповівши про цікаве життя Генрика Сенкевича. Він також нагадав усім про найважливіші події та героїв повісті. Рівно об 11.00 голова Товариства польської культури в Ковелі Вацлав Герка розпочав читати перший фрагмент повісті. Було зачитано найголовніші частини відомого твору польського Нобелівського лауреата, зокрема сцени смерті Петронія, порятунку Урсусом Лігії й зустрічі Святого Петра з Ісусом.

Важливим також було те, що в читанні взяли участь випускники польської школи в Ковелі – тепер студенти, які навчаються в Польщі на різних напрямках. Цей день у школі став теж початком нового 2016–2017 навчального року. Пролунав перший дзвінок після тримісячної перерви. Всі учні, які брали участь у пілотному тестуванні, проведеному в травні доктором Єжи Ковалевським, отримали сертифікати з оцінкою рівня знання мови.

У суботньо-недільній школі при Товаристві польської культури Здолбунівщини Національне читання розпочала голова товариства Софія Михалевич. Потім діти і молодь читали уривки з роману. До акції також приєдналися батьки, дідусі та бабусі учнів, священик Земовит Коперський із парафії Святих Апостолів Петра і Павла в Здолбунові та представники районної бібліотеки: Людмила Скірканич і Галина Чиншова. Це було не перше читання «Quo Vadis» у Здолбунові. Навесні цього року в товаристві відбувся конкурс про життя і творчість Генрика Сенкевича, поєднаний із читанням фрагментів оповідань і романів письменника.

Культурно-просвітницький центр імені Тадеуша Чацького в Здолбунові організував Національне читання у співпраці зі Здолбунівською школою № 5. Захід відбувся в класі польської мови. Учасниками зустрічі стали члени організації, які відвідують заняття з польської мови, харцери здолбунівських дружин загону «Волинь», учні школи, які вивчають польську мову в школі, а також батьки. Кожен учасник отримав пам’ятний значок із логотипом акції. Зустріч почалася з урочистого привітання гостей у літературному кафе «У Чацького». Потім учителька Вікторія Радіца сказала кілька слів про Національне читання. Учасники переглянули презентацію про життя і творчість Генрика Сенкевича і на основі отриманих знань розв’язували кросворд, присвячений біографії лауреата Нобелівської премії. Зустріч супроводжувала виставка його книг. Після прочитання уривків «Quo Vadis» відбулася дискусія про цей твір Сенкевича.

Сенкевича читали також члени Польського культурно-освітнього товариства Тернопільської області та учні школи польської мови. О 12:00 з екрану телевізора зазвучали слова пісні «Quo Vadis, Domine» у виконанні Міхала Байора. У цей урочистий день прибулих привітала Маріанна Серока, вчителька польської мови, скерована до Тернополя організацією ORPEG. Першим уривок із тексту прочитало президентське подружжя, звичайно ж, присутні могли почути його завдяки телебаченню. Сенкевича читали дорослі, молодь і діти, а також гості товариства з Польщі. Завершальній промові голови організації Петра Фриза передувало вручення кожному учаснику матеріалів про Генрика Сенкевича та його повість.

У Тернопільському культурно-просвітницькому полонійному товаристві 11 учасników, w tym dwoje młodszych dzieci czytało XVII rozdział «Rzym się pali» oraz miało okazję sprawdzić swoją wiedzę z zakresu życia i twórczości wielkiego noblisty. Quiz na ten temat przeprowadziła prezes Maryna Wojnowa. W konkursie zwyciężyły Ludmyla Wąs, Halyna Honcharenko oraz Halyna Pilat.

Centrum Kulturalno-Edukacyjne imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego w Równem oraz Rówieńska Biblioteka Obwodowa zgromadziły na Czytaniu 50 osób. Sienkiewicza czytali członkowie Centrum oraz Ukraińsko-Polskiego Sojuszu im. Tomasza Padury, osoby uczące się języka polskiego na zajęciach, które odbywają się w bibliotece, studenci z Równego i Ostroga, młodzież szkolna, i dziennikarze. Czytanie poprowadziły pracownik biblioteki Natalia Wojtowycz wspólnie z uczennicą Janą Dubynką. Uczestnicy czytali fragmenty utworu, a następnie je omawiali.

W Gimnazjum nr 4 w Łucku, Narodowe Czytanie «Quo vadis» zorganizowało Zjednoczenie Nauczycieli Polskich na Wołyniu im. Gabrieli Zapolskiej, której prezesem jest Switłana Zinczuk. Wśród obecnych na Narodowym Czytaniu byli artyści i nauczyciele poloniści. Sceny z powieści przeczytały Switłana Zinczuk, Alina Pieniszczuk, Irena Skuba, Anna Stańko-Prysiażniuk, Julia i Maria Łukacz oraz Switłana Duda.

Informacji o Narodowym Czytaniu w poszczególnych organizacjach udzielili: Wiesław Pisarski, Zofia Michalewicz, Wiktoria Radica, Marianna Seroka, Maryna Wojnowa,Jarosław Kowalczuk, Switłana Zinczuk

ників, зокрема двоє дітей, читали XVII главу «Рим палає» і мали можливість перевірити свої знання з біографії та творчості Нобелівського лауреата. Тематичну вікторину провела голова товариства Марина Войнова. Переможцями стали Людмила Вонс, Галина Гончаренко та Галина Пілят.

Культурно-освітній центр імені Томаша Оскара Сосновського в Рівному та Рівненська обласна бібліотека зібрали на читання 50 осіб. Сенкевича читали члени центру та Українсько-польського союзу імені Томаша Падури, учні, які вивчають польську мову на заняттях, що проходять у бібліотеці, студенти з Рівного та Острога, школярі та журналісти. Читання провела працівниця бібліотеки Наталя Войтович разом з ученицею Яною Дубинкою. Учасники читали фрагменти твору, а потім обговорювали їх.

У гімназії № 4 в Луцьку Національне читання «Quo Vadis» організувало Волинське об’єднання вчителів польської мови в Україні імені Габріелі Запольської, головою якого є Світлана Зінчук. Серед присутніх на Національному читанні були митці та вчителі польської мови. Уривки з повісті прочитали Світлана Зінчук, Аліна Пеніщук, Ірена Скуба, Анна Станько-Присяжнюк, Юлія та Марія Лукач, Світлана Дуда.

Інформацію про Національне читання у відповідних організаціях надали: Вєслав Пісарський, Софія Михалевич, Вікторія Радіца, Маріанна Серока, Марина Войнова, Ярослав Ковальчук, Світлана Зінчук

30 вересня - 2 жовтня 2016 року | м. Луцьк
міжнародний театральний фестиваль
Мандрівний Вішак
«театр за межами театру»

Ocaleni od zapomnienia: Witold Bidakowski

Повернуті із забуття: Вітольд Бідаковський

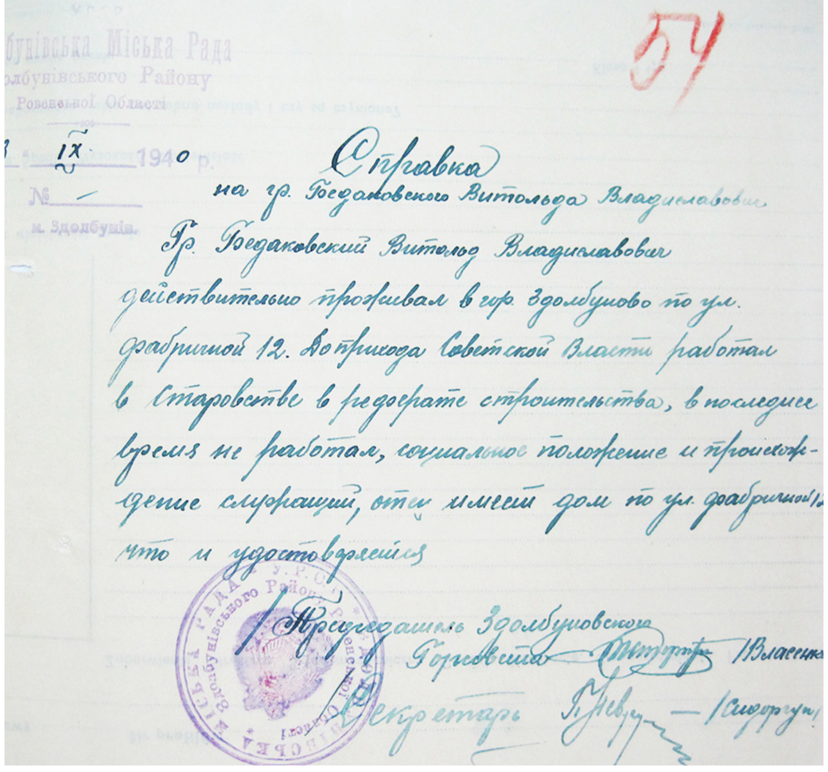

бунівська Міська Рада
олбунівського Району
Ровенської Області

1 IX 1940 р.
№ —
м. Здолбунів.

Справка
на гр. Бедановского Витольда Владиславовича

Гр. Бедаковский Витольд Владиславович
действительно проживал в гор. Здолбуново по ул.
Фабричной 12. До прихода Советской Власти работал
в Старостве в реферате строительства, в последнее
время не работал, социальное положение и происхождение служащий, отец имеет дом по ул. Фабричной 12
что и удостоверяется

Председатель Здолбуновского
Горсовета /Власенк
Секретарь — /Сидорчук/

Szkic biograficzny o Witoldzie Bidakowskim jest kontynuacją cyklu artykułów o uczestnikach zdołbunowskiego powiatowego ośrodka Związku Walki Zbrojnej – 2, zlikwidowanego przez sowiecki aparat represji na początku lata 1940 r.

Біографічним нарисом про Вітольда Бідаковського ми продовжуємо цикл статей про учасників Здолбунівського повітового осередку Союзу збройної боротьби – 2, ліквідованого радянськими карально-репресивними органами на початку літа 1940 р.

Witold Bidakowski urodził się w Zdołbunowie w 1910 r. w rodzinie Władysława i Marii Bidakowskich. Ojciec Witolda przed sowiecką okupacją wschodnich ziem II Rzeczypospolitej pracował jako mechanik na stacji kolejowej w Zdołbunowie. Po 17 września 1939 r. stracił pracę. Matka prowadziła dom. Rodzina mieszkała przy ulicy Fabrycznej 12. Wiadomo, że na początku II wojny światowej siostra Witolda, Ludmiła (ur. ok. 1908 r.) mieszkała razem z rodzicami, a brat Wiktor (ur. ok. 1905 r.) we wrześniu 1939 r. został aresztowany przez Zdołbunowski Oddział Powiatowy NKWD.

W 1932 r. Witold ukończył gimnazjum w Zdołbunowie. Do września 1939 r. pracował w Wydziale Budownictwa Zdołbunowskiego Starostwa Powiatowego, po likwidacji którego stracił pracę. Podobnie jak większość pracowników urzędów państwowych i samorządowych, pod koniec lat 30. należał do prorządowego Obozu Zjednoczenia Narodowego (OZN).

Na prośbę przewodniczącego polskiego podziemia antysowieckiego w powiecie zdołbunowskim Stanisława Bąka, Witold Bidakowski spotykał się we Lwowie z Leopoldem Adamciem. Wiadomo, że po raz pierwszy spotkali się w lutym 1940 r. Wtedy też Witold dowiedział się o istnieniu Szarych Szeregów – organizacji, mającej na celu jednoczenie polskiej młodzieży uczniowskiej wokół idei odrodzenia Polski. Na propozycję Leopolda Adamcia dołączył do tej organizacji. We Lwowie, jako członek Szarych Szeregów otrzymał swoje pierwsze zadanie: założyć własną piątkę i zorganizować zajęcia, które jednoczyłyby uczniów, m.in. jazdę na nartach w zimie czy grę w siatkówkę lub koszykówkę latem. Na zlecenie Adamcia, na początku marca 1940 r. Witold zwerbował do Szarych Szeregów Henryka Sokołowskiego, który również kilka razy jeździł do Lwowa jako łącznik między Stanisławem Bąkiem a Leopoldem Adamciem.

Jak pisaliśmy wcześniej, na początku maja 1940 r. przewodniczący ZWZ–2 na Wołyniu Tadeusz Majewski przybył do Zdołbunowa na spotkanie ze Stanisławem Bąkiem w celu połączenia miejscowej organizacji młodzieżowej Szarych Szeregów z ZWZ–2. Wówczas Witold przypadkowo spotkał na ulicy swojego kolegę Henryka Sokołowskiego, który przedstawił go Tadeuszowi Majewskiemu. W tymże dniu wieczorem w mieszkaniu Stanisława Bąka, Witold przysiągł na krzyż wierność ZWZ. Po kilku dniach, w czasie spotkania z Sokołowskim i Bąkiem w miejskim parku dowiedział się, że Bąka mianowano na przewodniczącego zdołbunowskiego powiatowego ośrodka ZWZ. Stanisław Bąk postawił Witolda na czele referatu gospodarczego miejscowego ośrodka ZWZ. Zakładano, że ten referat będzie zajmować się kupnem leków na potrzeby organizacji, a także rozliczaniem finansów.

Witold uczestniczył w sumie w trzech tajemnych zebraniach, które odbywały się w Zdołbunowskiej Szkole Powszechnej nr 1. Na drugim zebraniu w celu konspiracji Stanisław Bąk zaproponował swoim kolegom wybranie pseudonimów. Witold przyjął pseudonim «Grot». W celu założenia placówek ZWZ na całym terenie powiatu zdołbunowskiego Stanisław Bąk zlecił członkom organizacji werbunek patriotycznie nastawionych Polaków. Witoldowi udało się zwerbować do szeregów ZWZ mechanika cukierni mizockiej Stefana Górniaka i na początku czerwca 1940 r. zorganizować mu spotkanie ze Stanisławem Bąkiem.

Jak już mówiliśmy, Witold rozliczał finanse na potrzeby Związku. W maju otrzymał od Henryka Sokołowskiego 400 rubli na kupno leków i finansowanie wyjazdów działaczy podziemia.

Witold Bidakowski został zaaresztowany 15 czerwca 1940 r. i osadzony w rówieńskim więzieniu NKWD. W czasie zatrzymania znaleziono u niego i zabrano kasę zdołbunowskiego powiatowego ośrodka ZWZ – 240 rubli, jak podkreślił funkcjonariusz NKWD – «w walucie sowieckiej». 27 sierpnia 1940 r. skonfiskowane pieniądze przekazano do schowka w oddziale finansowym Zarządu NKWD w Obwodzie Rówieńskim.

Witold nie ukrywał przed śledczymi faktu, że był aktywnym członkiem ZWZ–2. Na pierwszym przesłuchaniu, 24 czerwca 1940 r., potwierdził również informację o tym, że od 1939 r. przynależał do OZN. W dokumentach zapisano, że na przesłuchaniu Witold niejednokrotnie nazywał partię, do której należał, «faszystowską». Jednak wiadomo, że to właśnie śledczy NKWD używali tego rodzaju określeń dotyczących polskich partii i organizacji pozarządowych. Natomiast sami Polacy prawie nigdy nie stosowali takiego nazewnictwa. Ten fakt potwierdza, że często do protokołów przesłuchiwań wpisywano raczej to, co było wygodne dla śledczych, a nie dla represjonowanych ofiar. Dlatego po raz kolejny zwracamy uwagę naszych Czytelników na to, że źródłem naszych badań są akta archiwalne, w których przechowywane są dokumenty sporządzone przez sowiecki aparat represji. Często zawarte są w nich informacje wymagające dokładnej weryfikacji i krytycznego podejścia.

Według dochodzenia, które trwało trzy miesiące, Witold Bidakowski został oskarżony o przestępstwa przewidziane w art. 54–2, 54–11 KK USRR. Dochodzenie nie uwzględniło uczestnictwa więźnia w Szarych Szeregach. Na przesłuchaniu sądowym, które odbyło się w dniach 13–15 listopada 1940 r., Witold powiedział: «Proszę zwrócić uwagę na to, że jestem niepełnosprawny [był garbaty – *aut.*] i nie jestem aż tak mocnym wrogiem władzy sowieckiej. Więc proszę o mniej surową karę». Decyzją Rówieńskiego Sądu Obwodowego został on skazany na dziesięć lat pozbawienia wolności w obozach pracy i pięć lat ograniczenia praw obywatelskich zgodnie z p. a, б, в art. 29 KK.

22 października 1940 r. adwokat J. Knyżnyk skierował do Kolegium Sądowego ds. Kryminalnych Sądu Najwyższego USRR protest przeciwko tak surowej karze. Natomiast do Kryminalnego Kolegium Kasacyjnego nadszedł wniosek kasacyjny ze strony Prokuratury miasta Równego, w którym domagano się przeprowadzenia dodatkowego śledztwa i uznania kary osądzonych Witolda Bidakowskiego, Henryka Sokołowskiego i Antoniego Łukarzewskiego za zbyt łagodną. Jednak zgodnie z decyzją Kolegium Sądowego, zarówno wniosek kasacyjny prokuratury rówieńskiej jak też oskarżenie adwokata zostały odrzucone, a decyzja Rówieńskiego Sądu Obwodowego nie straciła swej mocy. Dalsze losy Witolda Bidakowskiego nie są nam znane.

Tetiana SAMSONIUK

Вітольд Бідаковський народився у Здолбунові 1910 р. у родині Владислава та Марії Бідаковських. Батько Вітольда до радянської окупації східних земель Другої Речі Посполитої працював слюсарем на здолбунівській залізничній станції. Після 17 вересня 1939 р. він став безробітним. Марія Бідаковська була домогосподаркою. Родина мешкала на вулиці Фабричній, 12. Відомо, що на початку Другої світової війни сестра Вітольда, Людмила (приблизно 1908 р. народження), жила разом із батьками, а його брата Віктора (приблизно 1905 р. народження) у вересні 1939 р. арештував Здолбунівський повітовий відділ НКВС.

1932 р. Вітольд закінчив Здолбунівську гімназію. До вересня 1939 р. працював у будівельному відділі Здолбунівського повітового старости, після ліквідації якого у вересні 1939 р. став безробітним. Як і переважна більшість працівників державних органів влади та місцевого самоврядування в кінці 30-х років він належав до проурядового «Табору національної єдності» (ОЗН).

На прохання очільника польського антирадянського підпілля на Здолбунівщині Станіслава Бонка Вітольд Бідаковський зустрічався у Львові з Леопольдом Адамцем. Відомо, що перша їхня зустріч відбулася ще в лютому 1940 р. Тоді ж Вітольд дізнався про існування «Сірих шеренг» – організації, що мала на меті гуртування польської учнівської молоді довкола ідеї відродження незалежності Польщі. На пропозицію Адамця він примкнув до її лав. У Львові, як член «Сірих шеренг», він отримав і перше завдання: створити власну п'ятірку та організувати розважальні заходи, які б гуртували учнів, наприклад катання на лижах взимку чи волейбол, баскетбол тощо влітку. Виконуючи настанови Адамця, на початку березня 1940 р. Вітольд завербував до «Сірих шеренг» Генрика Соколовського, який також кілька раз їздив до Львова як зв'язковий між Станіславом Бонком та Леопольдом Адамцем.

Як ми вже зазначали, на початку травня 1940 р. очільник СЗБ–2 на Волині Тадеуш Маєвський прибув до Здолбунова на зустріч зі Станіславом Бонком із метою об'єднання місцевої молодіжної організації «Сірі шеренги» з СЗБ–2. Вітольд тоді випадково зустрів на вулиці свого товариша Генрика Соколовського, котрий представив його Тадеушу Маєвському. Того ж дня ввечері у квартирі Станіслава Бонка Вітольд склав на хресті присягу на вірність СЗБ. Через кілька днів під час зустрічі з Соколовським та Бонком у місцевому парку він дізнався, що останнього обрали керівником Здолбунівського повітового осередку СЗБ. Тоді ж Станіслав Бонк призначив Вітольда керівником господарського відділу (реферату) місцевого осередку СЗБ. Передбачалося, що цей відділ займатиметься закупівлею аптечок на потреби організації, а також веденням обліку фінансових витрат та надходжень.

Загалом Вітольд побував на трьох таємних зібраннях, які відбувалися у Здолбунівській загальноосвітній школі № 1. На другому зібранні з метою конспірації Станіслав Бонк запропонував своїм побратимам обрати псевдоніми. Вітольд обрав собі псевдо «Грот». Із метою створення представництв СЗБ (так званих пляцувок) на всій території Здолбунівського повіту Станіслав Бонк поставив перед членами організації завдання здійснювати вербування патріотично налаштованих поляків. Вітольду вдалося залучити до лав СЗБ слюсаря мізоцького цукрового заводу Степана Гурняка й на початку червня 1940 р. привести його на зустріч зі Станіславом Бонком.

Як уже зазначено, Вітольд вів облік фінансових надходжень на потреби союзу. У травні він отримав від Генрика Соколовського 400 рублів для закупівлі медпрепаратів та фінансування поїздок членів підпілля, пов'язаних із конспіративною роботою.

Вітольда Бідаковського арештували 15 червня 1940 р. і доправили до Рівненської в'язниці НКВС. Під час арешту в нього виявили й вилучили касу Здолбунівського повітового осередку СЗБ – 240 рублів «радянською валютою». 27 серпня 1940 р. вилучені кошти передали на збереження до фінвідділу УНКВС Рівненської області.

Вітольд не приховував від слідчих того, що був активним членом СЗБ–2. На першому допиті, 24 червня 1940 р., він підтвердив також інформацію про те, що з 1939 р. був членом ОЗН-у. В документах зафіксовано, що на допиті в'язень неодноразово називав партію, до якої належав, «фашистською». Але добре відомо, що саме слідчі НКВС вживали характеристики такого штибу стосовно багатьох польських партій та громадських організацій. Натомість самі поляки майже ніколи не використовували таких термінів. Цей факт – ілюстрація того, що часто у протоколах допитів зафіксовано радше те, що було вигідно слідчому, а не жертві репресій. Тому ми вкотре наголошуємо, що джерело наших розвідок – архівно-слідчі справи, заведені відповідними органами на замовлення радянської влади. Вони часто містять інформацію, що потребує ретельного дослідження й критичного ставлення.

За результатами слідства, яке тривало три місяці, Вітольда Бідаковського звинувачено у злочинах, передбачених ст. 54–2, 54–11 КК УРСР. Слідство не взяло до уваги приналежність в'язня до «Сірих шеренг». На судовому засіданні, яке тривало 13–15 листопада 1940 р., Вітольд заявив: «Прошу звернути увагу на те, що я каліка [був горбуном – *авт.*] і не є таким великим ворогом радвлади, та прошу обрати м'яку міру покарання». За вироком Рівненського обласного суду його засуджено на 10 років позбавлення волі у виправно-трудових таборах та обмежено на п'ять років у громадянських правах за пунктами а, б, в, ст. 29 КК.

22 жовтня 1940 р. адвокат Ю. Книжник направив до Судової колегії з кримінальних справ Верховного суду УРСР касаційну скарга стосовно надмірної суворості зазначеного вироку. Натомість до Кримінально-касаційної колегії того ж суду надійшов касаційний протест прокуратури міста Рівного з вимогою провести додаткове слідство та відмінити вироки засудженим Вітольду Бідаковському, Генрику Соколовському та Антону Лукажевському як занадто м'які. Однак ухвалою Судової колегії касаційний протест рівненської прокуратури відхилили, як і касаційну скаргу адвоката, а вироки Рівненського обласного суду залишили в силі. Подальша доля Вітольда Бідаковського нам не відома.

Тетяна САМСОНЮК

Ostrzeżenie XX wieku

W dniu 77. rocznicy II wojny światowej, 1 września, mieszkańcom Łucka przypomniano ówczesne tragiczne wydarzenia. W Kościele św. Apostołów Piotra i Pawła otwarto dokumentalną wystawę fotograficzną «Samarytanie z Markowej» i pokazano film «The symphony of sorrowful songs».

Wystawa oraz przegląd filmu w Łucku zostały zorganizowane przez Konsulat Generalny RP i Kościół Katedralny św. Piotra i Pawła.

Dedykowana osobom ratującym Żydów wystawa fotograficzna «Samarytanie z Markowej» została podzielona na kilka części i w większości zawiera zwykłe zdjęcia z archiwów rodzinnych, na przykład, zrobione w czasie prac rolnych. Większa część ekspozycji ukazuje losy rodziny Ulmów z Markowej, rozstrzelanej w 1944 r. za to, że ukrywali u siebie dwie rodziny żydowskie.

Film brytyjskiego reżysera Tony'ego Palmera «The symphony of sorrowful songs» («Symfonia pieśni żałosnych») został wyprodukowany w 1993 r. w oparciu o III Symfonię polskiego kompozytora Henryka Góreckiego w wykonaniu orkiestry «London Sinfonietta» (dyrygent – David Zinman, solo – Dawn Upshaw). Zgodnie z koncepcją kompozytora film został podzielony na trzy części i przedstawia najbardziej tragiczne wydarzenia XX w.: od horroru hitlerowskich obozów koncentracyjnych do bombardowania Jugosławii.

Tony Palmer specjalnie do przeglądu filmowego w Łucku nagrał wideo, w którym przekazał główne przesłanie filmu i opowiedział o swoim spotkaniu z Góreckim. «Symfonia Góreckiego składa się z trzech części, połączonych jednym wspólnym tematem. W pierwszej części Matka Boża mówi o swoim zaginionym synu; druga jest poświęcona napisom o obozie zagłady, zwłaszcza napisowi małej dziewczynki: «Mamo, nie płacz za mną»; trzecia ukazuje straszne wydarzenia, gdy wojna przechodzi przez wioskę niszcząc wszystko na swojej drodze, a matka szuka swojego dziecka. Wszystkie trzy części symfonii łączy jeden temat – temat poszukiwania przez matkę swojego dziecka» – powiedział reżyser. Według niego, napisana przez Góreckiego muzyka «jest bardzo aktualna do dziś, ona jest o teraźniejszości… te okropne fragmenty ukazujące cierpienia dzieci zawierają główne przesłanie: «Co uczyniliście z moimi dziećmi?» Pyta o to Matka Boża». Toni Palmer zauważył, że po obejrzeniu filmu wszyscy otrzymują swoistą przestrogę i powinni zastanowić się nad tym, żeby te wydarzenia nigdy więcej się nie powtórzyły, uczynić wszystko, aby ocalić ludzkość od okropnych tragedii, świadkiem których stał się XX w.

Olga SZERSZEŃ
Foto: Iryna KANAHEJEWA

Попередження від XX століття

У 77-му річницю початку Другої світової війни, 1 вересня, лучанам нагадали про тодішні жахливі події. У костелі Святих Апостолів Петра і Павла відкрили документальну фотовиставку «Самаритяни з Маркової» та показали фільм «The symphony of sorrowful songs».

Заходи в Луцьку організували Генеральне консульство Республіки Польща та Кафедральний костел Святих Апостолів Петра і Павла.

Присвячена рятівникам євреїв виставка світлин «Самаритяни з Маркової» розділена на декілька частин і, здебільшого, містить звичайні фото із сімейних архівів, наприклад зроблені під час робіт на землі. Значна частина експозиції висвітлює долю Ульмів із Маркової, усю родину яких розстріляли в 1944 р. за те, що вони переховували в себе дві сім'ї євреїв.

Стрічка британського режисера Тоні Палмера «The symphony of sorrowful songs» («Симфонія сумних пісень»), відзнята в 1993 р., основана на музичному творі польського композитора Генрика Гурецького «Симфонія № 3», який виконав оркестр «Лондонська симфонієта» (диригент – Девід Зінман, соло – Дон Апшоу). Фільм, музично поділений на три частини, задокументував найбільш трагічні події XX ст.: від жахіть концтаборів до війни в Югославії.

Також Тоні Палмер спеціально до кіноперегляду в Луцьку записав відеозвернення, в якому розкрив головне послання стрічки й розповів про своє знайомство з Гурецьким. «Симфонія Гурецького складається з трьох частин, які мають одну спільну тему. У першій частині Божа Мати говорить про втрату свого сина; друга – присвячена написам у таборі смерті, зокрема напису маленької дівчинки: «Мамо, не плач за мною»; третя – показує жахливі події, коли армія загарбників проходить селом, знищуючи все на своєму шляху, а мати шукає свою дитину. Усі три частини симфонії висвітлюють одну тему – тему пошуку матір'ю своєї дитини», – зазначає режисер. На його думку, музика, написана Гурецьким, «надзвичайно актуальна й сьогодні, вона про сьогодення… Ці жахливі кадри того, як страждають діти, містять головне послання: «Що ви зробили з моїми дітьми?» Про це запитує Божа Мати». Тоні Палмер наголосив, що після перегляду фільму всі отримують своєрідне попередження й повинні задуматися над тим, щоб ці події більше ніколи не повторилися, і зробити усе можливе, аби вберегти людство від жахливих трагедій, свідками яких стало XX ст.

Ольга ШЕРШЕНЬ
Фото: Ірина КАНАГЕЄВА

Historia dla Polonii

Fundacja Dziecięcy Uniwersytet Ciekawej Historii zamieściła na Platformie e-learningowej «Historia dla Polonii» pierwszą partię nowych lekcji.

Do końca miesiąca na www.historiadlapolonii.pl znajdzie się 30 nowych lekcji, które przygotowane zostały dzięki dofinansowaniu ze środków Kancelarii Senatu RP.

Korzystanie z Platformy jest bezpłatne i dostępne dla wszystkich zainteresowanych 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu. Szczegółową informację o projekcie oraz instrukcję logowania na Platformie dostępna jest na stronie głównej www.historiadlapolonii.pl

W ramach tegorocznych działań w obrębie Platformy Fundacja przyjmuje zgłoszenia szkół polonijnych, chętnych zrealizować lekcję on-line. Wykładowca Fundacji w terminie wybranym przez szkołę połączy się ze szkołą za pomocą komunikatora skype i przedstawi lekcję na jeden z poniższych tematów, wybranych przez szkołę:

1. Warszawa, jakiej nie znacie – słów parę o historii Warszawy.
2. Maszerują strzelcy, maszerują! Karabiny błyszczą, szary strój – opowieść o niepodległości.

Zgłoszenia prosimy nadsyłać na info@historiadlapolonii.pl – liczba miejsc ograniczona.

Fundacja Dziecięcy Uniwersytet Ciekawej Historii
www.duch.edu.pl
www.facebook.com/fundacjaduch

Історія для Полонії

Фундація «Дитячий університет цікавої історії» розмістила на платформі електронного навчання «Історія для Полонії» першу серію нових лекцій.

До кінця місяця за адресою www.historiadlapolonii.pl можна знайти 30 нових лекцій, підготовлених завдяки додатковому фінансуванню Канцелярії Сенату РП.

Користування платформою безкоштовне й доступне для всіх зацікавлених упродовж 24 годин на добу 7 днів на тиждень. Детальна інформація про проект та інструкція входження на платформу розміщені на головній сторінці: www.historiadlapolonii.pl

У рамках цьогорічної діяльності платформи фундація приймає заяви від полонійних шкіл, охочих проводити уроки он-лайн. Викладач фундації у визначений наперед час сконтактує зі школою за допомогою «Skype» і представить урок на одну з нижчевказаних тем, вибраних школою:

1. Варшава, якої ви не знаєте, – кілька слів про історію Варшави.
2. Марширують стрільці, марширують! Карабіни блистять, сірий одяг – розповідь про незалежність.

Заяви можна надсилати на адресу: info@historiadlapolonii.pl. Кількість учасників обмежена.

Фундація «Дитячий університет цікавої історії»
www.duch.edu.pl
www.facebook.com/fundacjaduch

Dialog Polski i Ukrainy w Krzemieńcu

Діалог Польщі та України в Кременці

Już dwunasty rok z rzędu w Krzemieńcu odbywa się Międzynarodowe Forum Literacko-Artystyczne «Dialog Dwóch Kultur». Tegoroczne spotkania, przeprowadzone w dniach 4–6 września w tym bogatym w tradycje historyczne i kulturowe mieście, zgromadziły ponad stu uczestników.

Na popularność Forum wskazuje też fakt, iż z roku na rok wzrasta nie tylko liczba gości, ale też objętość wydawanego rocznika, w którym są publikowane referaty poświęcone tematyce polsko-ukraińskiej.

Forum rozpoczęło się od wspólnego złożenia kwiatów przy pomniku Tarasa Szewczenki w centrum Krzemieńca. Następnie, liczna delegacja składająca się z gospodarzy i gości, odwiedziła grób Salomei – matki słynnego polskiego poety Juliusza Słowackiego. Po złożeniu kwiatów pod pomnikiem odbył się niewielki wiec, na którym mogli zabrać głos wszyscy chętni. Młodzież z Polski przy akompaniamencie gitary wykonała «Testament mój» Słowackiego.

Po uroczystej ekumenicznej mszy św. w miejscowym kościele św. Stanisława, uczestnicy Forum przenieśli się do Muzeum Juliusza Słowackiego, gdzie złożyli wieńce przy pomniku artysty. Konsul Generalny RP w Łucku Krzysztof Sawicki podkreślił ogromną wagę współpracy polsko-ukraińskiej i powiedział, że: «Bez względu na to, czy mamy wspólnego wroga, czy nie, powinniśmy odnajdywać wspólny język». Wicedyrektor Departamentu Dziedzictwa Kulturowego MKiDN Dorota Janiszewska-Jakubiak odczytała list od Ministra Kultury adresowany do uczestników Forum.

Do zgromadzonych gości przemówiła Katarzyna Jóźwiak, przedstawicielka Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, Jerzy Terlikowski, Przewodniczący Rady Powiatu Grodziskiego, dyrektor Muzeum im. Anny i Jarosława Iwaszkiewiczów w Stawisku oraz dyrektor Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku.

Ze strony ukraińskiej najbardziej emocjonalny był występ pisarza i działacza politycznego, pierwszego Ambasadora Ukrainy w Polsce Dmytra Pawłyczki, który tak podsumował swoją wypowiedź: «Ukraina i Polska już nigdy nie będą wrogami, a tylko przyjaciółmi». O wolnej Ukrainie i wolnej Polsce mówili też prof. Mykoła Żułyński, prof. Hryhorij Sztoń, przedstawiciele władz lokalnych.

Swoje referaty na Forum przedstawili nie tylko przedstawiciele Polski i Ukrainy, ale również Litwy, Grecji i Białorusi. Swoją książkę poetycką i wybrane wiersze zaprezentował Konsul Generalny RP w Łucku Krzysztof Sawicki. Członkowie Europejskiej Rodziny Szkół imienia Juliusza Słowackiego przedstawili montaż «Kawiarnia Literacka», w czasie której złożyli życzenia Juliuszowi Słowackiemu z okazji jego urodzin (poetę zagrał jeden z młodych aktorów), a także poczęstowali gości pysznym tortem przywiezionym z Polski.

Prezentacje książek, okrągłe stoły, spotkania literackie i artystyczne, wystawy trwające przez trzy dni w Krzemieńcu świadczą o wielkiej potrzebie i konieczności dialogu polsko-ukraińskiego na wszystkich poziomach: politycznym, historycznym, kulturalnym i międzyludzkim.

Wiktor JARUCZYK

Дванадцятий рік поспіль у Кременці відбувається Міжнародний літературно-мистецький форум «Діалог двох культур». У 2016 р. урочистий захід, який пройшов у цьому багатому на історично-культурні традиції місті впродовж 4–6 вересня, зібрав понад сотню учасників.

Про популярність форуму свідчить той факт, що з кожним роком збільшується не тільки кількість гостей, але й об’єм щорічного збірника праць, у якому публікують виступи на польсько-українську тематику.

Форум стартував зі спільного покладання квітів до пам’ятника Тарасу Шевченку в центрі Кременця. Після цього численна делегація, яка складалася з господарів та гостей, відвідала могилу матері славетного польського поета Юліуша Словацького – Саломеї. Окрім покладання квітів, там пройшов невеликий мітинг, на якому виступили всі охочі. Молодь, яка приїхала з Польщі, під акомпанемент гітари виконали «Заповіт» Словацького.

Після екуменічного богослужіння в місцевому костелі Святого Станіслава учасники форуму вирушили до Музею Юліуша Словацького, де поклали вінки до пам’ятника митця. Генеральний консул Республіки Польща в Луцьку Кшиштоф Савицький наголосив на великій ролі польсько-української співпраці: «Незважаючи на те, чи маємо спільного ворога, чи ні, ми повинні знаходити спільну мову». Віце-директор Департаменту культури і національної спадщини Міністерства культури РП Дорота Янішевська-Якубяк зачитала лист від міністра культури, адресований учасникам форуму.

Запам’яталися виступи представниці фонду «Допомога полякам на Сході» (Варшава) Катажини Юзьвяк, керівника адміністрації Гродзіського повіту Єжи Терліковського, очільників Музею імені Івашкевичів у Ставіску та Музею Юзефа Пілсудського в Сулеювку.

Найбільш емоційним серед представників української сторони був виступ письменника та політичного діяча, першого Почесного посла України в Польщі Дмитра Павличка, котрий завершив промову словами: «Україна і Польща вже ніколи не будуть ворогами, а тільки друзями». Про вільну Україну та вільну Польщу говорили також академік Микола Жулинський, професор Григорій Штонь, представники місцевої влади Кременця.

Згодом форум продовжився виголошенням науково-популярних доповідей представників не лише Польщі й України, а також Литви, Греції, Білорусі. Свою поетичну книжку та вірші з неї представив Генеральний консул РП у Луцьку Кшиштоф Савицький. Члени об’єднання «Європейська родина шкіл імені Юліуша Словацького» презентували урочисту програму «Літературна кав’ярня», під час якої не лише привітали Юліуша Словацького з днем народження (у його ролі виступив один з учнів), але й пригостили гостей свята смачним величезним тортом, привезеним із Польщі.

Презентації книжкових новинок, круглі столи, літературно-мистецькі зустрічі, виставки, які тривали впродовж трьох днів у Кременці, засвідчили велику потребу і важливість польсько-українського діалогу на всіх рівнях: політичному, історичному, культурному, міжлюдському.

Віктор ЯРУЧИК

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ФІЛАРМОНІЯ

24 вересня (субота) 2016р.
15.00

Кафедральний костел Св. Ап. Петра і Павла
Відкриття XIII музичного фестивалю «Стравінський та Україна»
За підтримки Генерального консульства Республіки Польща у місті Луцьку

Концерт камерного хору
«Lutnia Lubelska»
м. Люблін

Художній керівник - Ельжбета Кшемінська
Органіст Роберт Грудзень

У програмі: А. Дворжак - Меса Ре-мажор для хору та органу
І. Стравінський - Отче наш
І. Стравінський - Аве Марія
І. Стравінський - Кредо

ціна квитків 50 грн.

Квитки продаються в касі філармонії на Театральному майдані та у кіосках преси.
Телефони для довідок 24-02-41, (093)532-34-08, (095)206-75-88
volynconcert.net E-mail: volynconcert@gmail.com

Управління культури облдержадміністрації
Генеральне консульство РП у м. Луцьку
Волинська обласна філармонія
Устилузька міська рада

Тріо фундації WILLA POLONIA (Люблін)

Małgorzata Sęk

Elwira Śliwkiewicz-Cisak

Beata Dąbrowskiej

концерт камерної музики

25 вересня (неділя) 2016р.

12.00

Славомір Чарнецкі - Тріо для флейти, віолончелі та акордеону
Хенрик Хубертус Яблоньскі– III Capricia для віолончелі соло
Володимир Рунчак - Kyrie Eleison для віолончелі та акордеону
Ігор Стравінський - Серенада із сюїти «Пульчінелла» на тему Д. Перґолезі (акордеон соло)
Анджей Кжановскі - Studium II ч. (акордеон соло)
Єжи Мондравскі - Музика часу і простору для флейти, віолончелі та акордеону

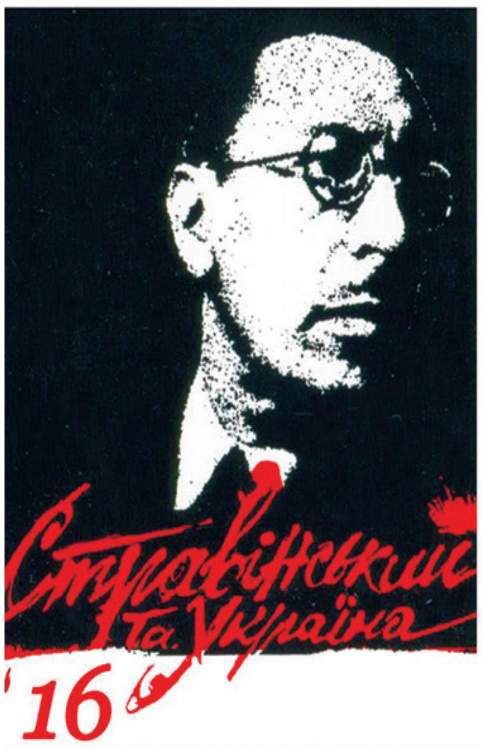

Музей-садиба Ігоря Стравінського
м. Устилуг

2 жовтня (неділя) 2016р.

11.00

Почесний гість фестивалю «Стравінський та Україна» - режисер Тоні Палмер (Великобританія) презентує:

SONY CLASSICAL

повне зібрання творів Ігоря Стравінського (реліз Sony Classical, 2015р)

документальний фільм «Space Movie»
музика Майкла Олдфілда

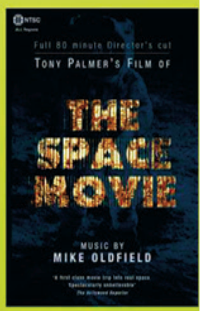

За підтримки мецената
Володимира Вдовенка

Телефони для довідок 24-02-41, (093)532-34-08, (095)206-75-88
volynconcert.net E-mail: volynconcert@gmail.com

Аверс

Informacja wołyńska
Волинська інформація

На відновлення покрівлі школи в селі Лище Луцького району, яка зруйнувалася внаслідок злив, необхідно виділити 500 тис. грн.

•••••••

Koszt renowacji dachu szkoły we wsi Łyszcze w rejonie łuckim wynosi 500 tys. hrywien. Pokrycie zniszczyły letnie ulewy.

У заплаві Стиру в Луцьку віднайшли дитячий черевичок, який передали на зберігання Волинському краєзнавчому музею. Черевичок, ймовірно, виготовили не пізніше XVIII ст.

•••••••

W zalewowym obszarze rzeki Styr w Łucku odnaleziono dziecięcy bucik, zrobiony około XVIII wieku. Znalezisko zostało przekazane do Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego.

Мешканці Княгининка на Волині виявили у Стирі мертву рибу. Екологи зазначають, що причина загибелі риби – отруєння шкідливими речовинами.

•••••••

Mieszkańcy wsi Kniahininek na Wołyniu zauważyli pojawienie się martwych ryb w rzece Styr. Ekolodzy mówią, że przyczyną śmierci ryb jest zatrucie szkodliwymi substancjami.

У серпні у Волинській області посвідчення водія отримали 1855 осіб. Із першого разу теоретичний іспит зі знання правил дорожнього руху успішно здали 65 % осіб, а практичний із навичок керування автомобілем – 72 %.

•••••••

W obwodzie wołyńskim w ciągu sierpnia tego roku prawo jazdy otrzymało 1855 osób. Z pierwszej próby egzamin teoretyczny – znajomość przepisów ruchu drogowego –pomyślnie zdało 65 % osób, a praktyczny –umiejętność prowadzenia samochodu – 72 %.

СНУ імені Лесі Українки посів 28 місце в рейтингу прозорості центру CEDOS, який оцінював 168 вишів України з огляду на відкритість й інформативність їхніх сайтів.

•••••••

Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki zajął 28 miejsce w rankingu przejrzystości centrum CEDOS, które oceniało 168 uczelni Ukrainy pod względem otwartości i zawartości informacyjnej stron internetowych.

Drogami Jana Pawła II

Instytut Polski Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego w ramach wdrożenia idei duszpasterstwa akademickiego dołączył do obchodów jubileuszowego Roku Miłosierdzia. W sierpniu na Placu Świętego Piotra w Rzymie uroczyście zabrzmiało powitanie Stolicy Apostolskiej skierowane do młodych pielgrzymów z Ukrainy.

Wszystko zaczęło się od kursu monograficznego «Jan Paweł II i integracja europejska» prowadzonego przez doktora teologii, księdza Adama Galka na Wydziale Stosunków Międzynarodowych. W trakcie jego trwania studenci i nauczyciele akademiccy wyrazili pragnienie, aby odwiedzić miejsca, gdzie wzrastał i rozwijał się duchowo i intelektualnie Święty Pontyfik z Polski. W sierpniu tego roku zorganizowano taki wyjazd – przyczynił się do tego Instytut Polski we współpracy z polskimi kolegami, pod przewodnictwem duszpasterza Adama Galka. Było to możliwe także dzięki życzliwości Konsulatu Generalnego RP w Łucku, za co należy serdecznie podziękować.

Po niezwykle bogatym duchowo polskim etapie podróży, odwiedzono grób Świętego Jana Pawła II w Watykanie. Dzięki wsparciu finansowemu ks. Adama Galka, studenci i naukowcy WUN imienia Łesi Ukrainki, koordynatorzy Instytutu Polski i członkowie ich rodzin mogli zwiedzić Muzeum Watykańskie, wziąć udział w niedzielnym spotkaniu z Papieżem Franciszkiem i ogólnej audiencji z nim w Dniu Niepodległości Ukrainy.

Ks. Adam Galek zauważył, że taki rodzaj działalności, jak duszpasterstwo akademickie, szeroko otwiera drzwi przed młodzieżą ukraińską w świat wartości ogólnoludzkich, uczy ją budować nowe społeczeństwo, oderwane od stereotypów postkolonialnych, kształtuje w każdym młodym człowieku pozycję obywatela świata. To rozumienie integracji, któremu poświęcił swoje dzieła i homilie Święty Jan Paweł II, nadal pozostanie główną dźwignią działalności Instytutu Polski jako ośrodka ukraińsko-polskiego zbliżenia we wszystkich dziedzinach społecznych.

Switłana SUCHARIEWA,
Koordynator Instytutu Polski WUN imienia Łesi Ukrainki
Zdjęcia: Andrij MORENCZUK

Шляхами Яна Павла II

Цьогоріч Інститут Польщі Східноєвропейського національного університету в рамках впровадження ідеї студентського душпастирства долучився до вшанування ювілейного Року Милосердя. У серпні на площі Святого Петра у Ватикані урочисто пролунало привітання Апостольської столиці, скероване до молодих українських паломників.

Усе розпочалося з монографічного курсу доктора теології, отця Адама Галєка на факультеті міжнародних відносин «Ян Павло II та європейська інтеграція», на завершення якого студенти та викладачі виявили прагнення відвідати ті місця, в яких зростав, розвивався духовно та інтелектуально Святий понтифік із Польщі. Таку поїздку під керівництвом душпастиря Адама Галєка Інститутові Польщі у співпраці з польськими колегами вдалося організувати в серпні цього року. Принагідно щиро дякуємо Генеральному консульству РП у Луцьку за візове сприяння молоді в цій справі.

Після польського етапу подорожі, який був багатий на справжні духовні відкриття та зустрічі, завершальним акордом стали відвідини гробу Святого Яна Павла II у Ватикані. Завдяки фінансовому сприянню отця Адама Галєка студенти та викладачі СНУ імені Лесі Українки, працівники Інституту Польщі та члени їхніх родин мали змогу відвідати Ватиканський музей, взяти участь у недільній зустрічі з Папою Франциском та загальній аудієнції з ним у День Незалежності України.

Отець Адам Галєк відзначив, що такий тип діяльності, як студентське душпастирство, широко відкриває двері українській молоді у світ загальнолюдських цінностей, навчає її будувати нове суспільство, відірване від постколоніальних стереотипів, формує в кожній молодій особі позицію громадянина світу. Це розуміння інтеграції, якому присвятив свої праці та виступи Святий Ян Павло II, надалі залишатиметься основним важелем діяльності Інституту Польщі як осередка українсько-польського зближення у всіх галузях суспільного життя.

Світлана СУХАРЄВА,
координатор Інституту Польщі СНУ імені Лесі Українки
Фото: Андрій Моренчук

Weszły w życie zmiany do ustawy o Karcie Polaka

Набрали чинності зміни до закону «Про Карту поляка»

Karta stałego pobytu za darmo, obywatelstwo po roku nieprzerwanego pobytu w Polsce oraz wsparcie finansowe – to najgłówniejsze zmiany do Ustawy o Karcie Polaka oraz niektórych innych ustaw, które weszły w życie na początku września.

Znowelizowana ustawa przewiduje, że posiadacze Karty Polaka będą mogli otrzymać Kartę stałego pobytu za darmo. Wcześniej trzeba było za nią zapłacić 690 złotych: 640 złotych za rozpatrzenie wniosku oraz 50 złotych za wydanie Karty. Otrzymując ją będą musieli jednak zwrócić Kartę Polaka, która po raz drugi nie może zostać przyznana. Posiadacze Karty Polaka, którzy otrzymają Kartę stałego pobytu po roku nieprzerwanego pobytu w Polsce będą mogli ubiegać się o przyznanie polskiego obywatelstwa (wcześniej można było to uczynić dopiero po dwóch latach).

Członkowie rodziny posiadacza Karty Polaka, którzy sami nie posiadają Karty będą mogli otrzymać wizę umożliwiającą wjazd do Polski, a następnie zgodnie z zasadą łączenia rodzin wystąpić o pozwolenie na pobyt czasowy, który będzie uprawniał do uzyskania pobytu stałego na ogólnych zasadach.

Od 1 stycznia 2017 br. Posiadacze Karty Polaka, którzy złożą w urzędzie wojewódzkim wniosek o zezwolenie na stały pobyt będą mogli ubiegać się o przyznanie świadczenia pieniężnego na okres do 9 miesięcy. Świadczenie to przysługiwać będzie na każdego członka rodziny wnioskodawcy. W ciągu pierwszych trzech miesięcy wnioskodawca i jego małżonek otrzymają świadczenie w wysokości 50 % minimalnego wynagrodzenia za pracę (wysokość minimalnego wynagrodzenia w Polsce w 2016 r. wynosi 1850 złotych), zaś na każde dziecko połowę tej kwoty. W kolejnych miesiącach świadczenie będzie wynosić 60% ww. wysokości. Świadczenie pieniężne przestaje być wypłacane po przyznaniu obywatelstwa.

Do 1 stycznia 2017 r. Rada Ministrów wskaże wybranych wojewodów jako organów przyjmujących i rozpatrujących wnioski o przyznanie Karty Polaka od obywateli niektórych państw.

Więcej o zmianach można przeczytać na stronie:http://dziennikustaw.gov.pl/du/2016/753/1

MW

Безплатна Карта постійного перебування, громадянство через рік та фінансова допомога – це одні з головних новацій, передбачених законом «Про зміни до закону «Про Карту поляка», а також деяких інших законів», який набрав чинності на початку вересня.

Зміни передбачають безкоштовну видачу власникам Карти поляка Карти постійного перебування. Раніше за це потрібно було заплатити 690 злотих: 640 злотих – за розгляд заяви й 50 злотих – за видачу карти. Як і раніше, після отримання Карти постійного перебування необхідно віддати Карту поляка. Повторно отримати її неможливо. Ті, хто на підставі Карти поляка отримав Карту постійного перебування, можуть через рік (до цього – через два роки) безперервного проживання на території Польщі подавати документи на отримання польського громадянства.

Особи, які не мають Карти поляка, можуть отримати візу до Польщі, якщо їхні чоловік або дружина, діти або батьки мають Карту поляка. Можуть теж просити про надання дозволу на тимчасове перебування на підставі так званого об'єднання родини. Пізніше вони можуть одержати дозвіл на постійне перебування.

Із 1 січня 2017 р. власники Карти поляка, котрі подадуть у воєводське управління заяву про дозвіл на постійне перебування, зможуть просити про надання грошової допомоги. Допомогу протягом 9 місяців виплачуватимуть кожному членові сім'ї заявника. Упродовж перших трьох місяців заявник і його дружина (чи чоловік) отримуватимуть допомогу в розмірі 50 % від мінімальної заробітної плати (1850 злотих станом на 2016 р.), а на кожну дитину – половину цієї суми. У наступні місяці допомога становитиме 60 % від вищевказаної суми. Особі, яка отримає громадянство, автоматично перестануть виплачувати допомогу.

До початку 2017 р. буде визначено перелік країн, громадяни яких матимуть можливість просити про видачу Карти поляка не лише в консульствах Польщі, але й у деяких воєвод, яких польських уряд наділить відповідними повноваженнями.

Більше про зміни можна довідатись за посиланням: http://dziennikustaw.gov.pl/du/2016/753/1

ВМ

Iwan Franko po polsku

«Iwan Franko. Szkice o literaturze» – to pierwsze wydanie polskojęzycznej spuścizny Iwana Franki.

Zbiór artykułów wielkiego Ukraińca został opracowany przez autora niniejszego artykułu dr Jana Matkowskiego oraz Ihora Rozłuckiego – pracownika naukowego Uniwersytetu im. Iwana Franki w Drohobyczu (Ukraina). Projekt został zrealizowany przy współpracy ze Zjednoczeniem Nauczycieli Polskich na Ukrainie, na czele którego stoi Adam Chłopek. Książka ukazała się dzięki Instytutowi Książki w Krakowie oraz przy wsparciu Grzegorza Gaudena, do niedawna dyrektora tej instytucji.

Pierwszy tom z bogatego polskojęzycznego dorobku Franki został opatrzony przedmową prof. dr hab. Rostysława Radyszewskiego, kierownika Katedry Polonistyki Instytutu Filologii Narodowego Uniwersytetu im. Tarasa Szewczenki w Kijowie. Wybór artykułów został skonsultowany ze znanymi polskimi i ukraińskimi znawcami literatury oraz twórczości Iwana Franki. W skład Rady Redakcyjnej weszli: prof. dr hab. Mykoła Żułyński, prof. dr hab. Rostysław Radyszewski, prezes Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie Adam Chłopek, prof. dr hab. Jewhen Nachlik, prof. dr hab. Ołeksandr Astafjew, prof. dr hab. Oleksandra Krawczenko, prof. dr hab. Jarosław Ławski, prof. dr hab. Halina Korbicz, prof. dr hab. Agnieszka Czajkowska, prof. dr hab. Walentyna Sobol, prof. dr hab. Ihor Nabytowycz, dr Maria Dydyńska-Maćkowicz, dr Michał Matkowski.

Kim był Franko w polskim życiu literackim, kulturalnym, naukowym i społeczno-politycznym Galicji, co wnosił do polskiego życia jako pisarz, uczony i publicysta, jakie miejsce zajął w historii myśli społecznej i stosunków literackich polsko-ukraińskich, czym wreszcie była dla niego polska literatura, polska nauka i kultura, jak kształtowały się jego stosunki z polskimi pisarzami i uczonymi, jak reagowali Polacy różnych środowisk ideologicznych na jego wystąpienia – oto szereg pytań czekających na odpowiedź badaczy – nie tylko ukraińskich, ale i polskich. Potrzeba wydania opracowań Iwana Franki, napisanych w języku polskim i publikowanych w różnorodnych czasopismach polskojęzycznych końca XIX w. jest nadal aktualna. Jego twórczość jest, bowiem, nie tylko interesująca w kontekście stosunków polsko-ukraińskich, ale także jako dorobek naukowy o wymiarze ponadnarodowym.

Badacze mówią o ponad 1200 pracach napisanych w języku polskim – dziś znane są one tylko i wyłącznie wąskiemu gronu literaturoznawców. Od 1878 do 1897 r. publicysta aktywnie współpracował z lwowskimi czasopismami: «Kurjer Lwowski», «Kwartalnik Historyczny», «Praca», «Tydzień. Dodatek Literacki «Kurjera Lwowskiego», «Przegląd Społeczny», «Przyjaciel Ludu», «Ruch», «Monitor»; warszawskimi: «Głos», «Prawda», «Przegląd Tygodniowy», «Wisła»; krakowskimi – «Myśl», «Ognisko», «Zbiór wiadomości do antropologii krajowej»; petersburskim – «Kraj». Pierwszy artykuł «Emil Zola i jego utwory» został opublikowany 30 czerwca 1878 r., zaś ostatni – «W sprawie notatki pt. «Babskie rządy» 23 listopada 1895 r. Na stronach wyżej wymienionych czasopism Iwan Franko omawia i analizuje zjawiska kulturowe i historyczne wielu europejskich narodów: czeskiego, austriackiego, francuskiego i niemieckiego.

«Szkice o literaturze» to tylko niewielki wybór z przebogatego dorobku Iwana Franki i ograniczający się, jak sam tytuł wskazuje, do jego uwag i przemyśleń na temat literatury. Świadomie skupiliśmy się właśnie tylko na tym temacie, bowiem wybór ogólny byłby bardzo płytki i nie oddawałby w pełni szerokich zainteresowań Franki. Dlatego wkrótce ukażą się następne wybory jego eseistyki: «Szkice o etnografii i folklorze» i «W kręgu Rusinów, Polaków i Żydów».

Jan MATKOWSKI

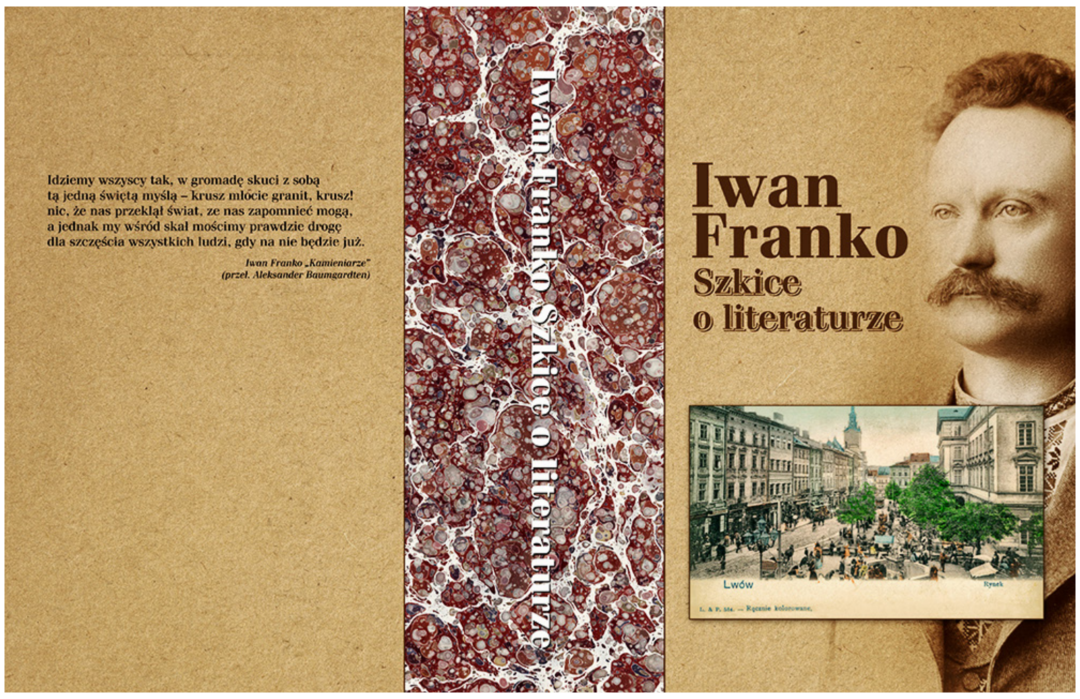
Iwan Franko Szkice o literaturze
Iwan Franko
Szkice o literaturze
Lwów
Rynek
L. & P. 584. — Ręcznie kolorowane.

Idziemy wszyscy tak, w gromadę skuci z sobą
tą jedną świętą myślą – krusz młócie granit, krusz!
nic, że nas przeklął świat, ze nas zapomnieć mogą,
a jednak my wśród skał mościmy prawdzie drogę
dla szczęścia wszystkich ludzi, gdy na nie będzie już.

Iwan Franko „Kamieniarze"
(przeł. Aleksander Baumgardten)

Іван Франко польською мовою

«Iwan Franko. Szkice o literaturze» – це перше видання польськомовної спадщини Івана Франка.

ЗЗбірку статей великого українця опрацювали автор цього тексту, Ян Матковський, та Ігор Розлуцький – науковий співробітник Дрогобицького державного педагогічного університету. Проект реалізовано у співпраці з Об'єднанням вчителів-полоністів України на чолі з Адамом Хлопеком. Книгу опублікували завдяки Інститутові книги в Кракові та за підтримки Гжегожа Гаудена, колишнього директора цього інституту.

Перший том багатого польськомовного доробку Франка супроводжує передмова професора Ростислава Радишевського, завідувача кафедри полоністики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Щодо підбору статей проводили консультації з відомими польськими та українськими фахівцями в галузі літератури, зокрема творчості Івана Франка. До складу редакційної ради ввійшли голова Об'єднанням вчителів-полоністів України Адам Хлопек і науковці: Микола Жулинський, Ростислав Радишевський, Євген Нахлік, Олександр Астаф'єв, Олександр Кравченко, Ярослав Лавський, Галина Корбич, Агнєшка Чайковська, Валентина Соболь, Ігор Набитович, Марія Дидинська-Мацькович, Міхал Матковський.

Ким був Франко в польському літературному, культурному, науковому й суспільно-політичному житті Галичини, що привносив у польське життя як письменник, учений і публіцист, яке місце займав в історії суспільної думки та польсько-українських літературних відносин, чим, зрештою, була для нього польська література, наука і культура, як формувалися його стосунки з польськими письменниками і вченими, як поляки різних ідеологічних середовищ реагували на його виступи – це низка запитань, що чекають відповідей дослідників, не тільки українських, але й польських. Необхідність видання робіт Івана Франка, написаних польською мовою та опублікованих у різних польськомовних журналах кінця XIX ст., досі залишається актуальною, оскільки його творчість цікава не тільки в контексті польсько-українських відносин, але також як науковий доробок наднаціонального характеру.

Дослідники говорять про більше, ніж 1200 праць, написаних польською мовою. Сьогодні вони відомі лише невеликому колу літературознавців. Із 1878 до 1897 р. публіцист активно співпрацював із львівськими («Kurjer Lwowski», «Kwartalnik Historyczny», «Praca», «Tydzień. Dodatek Literacki «Kurjera Lwowskiego», «Przegląd «Społeczny», «Przyjaciel Ludu», «Ruch», «Monitor»), варшавськими («Głos», «Prawda», «Przegląd Tygodniowy», «Wisła»), краківськими («Myśl», «Ognisko», «Zbiór wiadomości do antropologii krajowej») часописами та петербурзьким виданням «Kraj». Перша стаття, «Emil Zola i jego utwory», була опублікована 30 червня 1878 р., а остання, «W sprawie notatki pt. «Babskie rządy», – 23 листопада 1895 р. На сторінках вищезазначених журналів Іван Франко обговорює й аналізує культурні та історичні явища європейських народів: чеського, австрійського, французького та німецького.

«Szkice o literaturze» – це лише невелика вибірка з пребагатого доробку Івана Франка, яка присвячена, як вказує сама назва, його поглядам та роздумам про літературу. Ми свідомо зосередилися лише на цій тематиці, оскільки ширший вибір текстів був би дуже поверхневим і не показав би повністю різнобічних зацікавлень Франка. Тому найближчим часом з'являться наступні збірки його есе: «Szkice o etnografii i folklorze» і «W kręgu Rusinów, Polaków i Żydów».

Ян МАТКОВСЬКИЙ

Akademia Młodych Dyplomatów ogłasza nabór na stypendium

Europejska Akademia Dyplomacji we współpracy z Fundacją im. Kazimierza Pułaskiego oraz Grupą PZU ogłasza nabór na stypendium w ramach XIII edycji programu Akademii Młodych Dyplomatów.

Akademia Młodych dyplomatów (AMD) jest rocznym programem szkoleń z zakresu dyplomacji, przygotowującym studentów ostatnich lat studiów oraz młodych absolwentów do pracy w służbie zagranicznej, służbie cywilnej oraz instytucjach europejskich i organizacjach międzynarodowych. Uczestnicy AMD biorą udział w spotkaniach z czołowymi przedstawicielami świata dyplomacji, polityki i nauki, jak również w warsztatach z protokołu dyplomatycznego, savoir-vivre, wystąpień publicznych oraz wielu innych.

Szczegółowe informacje o programie i stypendiach można znaleźć:

1) na stronie: http://diplomats.pl/akademia-mlodych-dyplomatow/

2) na stronie Fundacji im. Kazimierza Pułaskiego: http://pulaski.pl/stypendia-fkp/

W przypadku dodatkowych pytań prosimy o kontakt z koordynatorem Akademii Młodych Dyplomatów Anną Pieczątkowską: apieczatkowska@diplomats.pl.

Академія молодих дипломатів оголошує набір на стипендію

Європейська академія дипломатії у співпраці з Фондом імені Казімежа Пуласького та Групою PZU оголошує набір на стипендію в рамках XIII програми Академії молодих дипломатів.

Академія молодих дипломатів – це річна програма підготовки студентів останніх курсів вищих навчальних закладів та випускників до роботи в закордонних представництвах, європейських установах та в міжнародних організаціях. Слухачі Академії молодих дипломатів беруть участь у зустрічах з провідними представниками світової дипломатії, політики й науки, а також у семінарах з дипломатичного протоколу, етикету, публічних виступів та багатьох інших.

Детальну програму про програму та стипендії можна знайти:

1) на сайті: http://diplomats.pl/akademia-mlodych-dyplomatow/

2) на сайті Фонду імені Казімежа Пуласького: http://pulaski.pl/stypendia-fkp/

У випадку появи додаткових питань просимо звертатися до координатора Академії молодих дипломатів Анни Пєчонтковської: apieczatkowska@diplomats.pl.

Sentymentalne spotkania

Byli tarnopolanie zwiedzili miejsca, gdzie kiedyś mieszkały ich rodziny. Spotkali się także z członkami Polskiego Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego Obwodu Tarnopolskiego.

1 września 2016 r. do Tarnopola z Polski przyjechała wycieczka, której część stanowili członkowie «Klubu Tarnopolan». My gościliśmy u nich w czerwcu tego roku. Program wycieczki mieli bardzo bogaty. W pierwszym dniu zwiedzili Zbaraż, Wiśniowiec, Krzemieniec, Białą Krynicę i Poczajów. Następnego dnia odwiedzili Brzeżany, Kozową i Kozłów. Trzeci dzień – tarnopolski.

Po Mszy Świętej spod kościoła parafialnego pod wezwaniem Bożego Miłosierdzia i Matki Bożej Nieustającej Pomocy wszyscy uczestnicy wycieczki udali się do autobusu, który zawiózł ich do centrum miasta, skąd rozpoczęli zwiedzanie z przewodnikiem. Znakomicie przygotowany przewodnik poprowadził grupę, pokazując schedę przeszłości. Wielu szukało śladów obecności swojej rodziny i nie zawiedli się. Dla tych, w których nadal jest pamięć spędzonego tu dzieciństwa, był to czas bardzo refleksyjny. Szczególne emocje wzbudziła wędrówka po Cmentarzu Mikulinieckim. Melancholia mieszała się z zadowoleniem, że o polskie mogiły troszczą się rodziny, ale też na miarę swoich możliwości, członkowie Polskiego Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego Obwodu Tarnopolskiego.

Ostatnim akordem tarnopolskiej wędrówki był koncert. W Ukraińskim Domu Kultury «Peremoga» specjalnie dla gości z Polski wystąpiły przygotowane przez Nadię Uliszek uczennice Szkoły Języka Polskiego. Zaśpiewały, oczywiście po polsku, wzbudzając aplauz publiczności. Następnie widownia zachwyciła się cudownie wykonanymi przez Natalię Izotową (na fortepianie towarzyszyła jej Natalia Maruszczak) piosenkami Anny German. Nadzieja Tatarczuk, solistka Obwodowej Filharmonii w Tarnopolu zaśpiewała «Ave Maria». Pozostała część koncertu miała już zdecydowanie lżejszy charakter; tańce ludowe w wykonaniu zespołu «Zbruczanie» oraz utwory muzyczne zagrane przez muzyków Filharmonii Obwodowej. Finał oczywisty: Nadzieja Tatarczuk zaśpiewała «Hej, sokoły», publiczność natychmiast podchwyciła piosenkę.

Zaskakującym, ale bardzo miłym akcentem były słowa wygłoszone przez reprezentanta «Klubu Tarnopolan», który serdecznie podziękował artystom. Szczególne słowa wdzięczności skierował do Prezesa PTKOOT pana Piotra Fryza, który bardzo starannie przygotował program zwiedzania i pozostałe atrakcje.

Wieczorne, pożegnalne spotkanie członków Towarzystwa z uczestnikami wycieczki było bardzo serdeczne i zakończono je słowami: «Do zobaczenia za rok».

Marianna SEROKA,
nauczyciel przysłany przez ORPEG
do pracy dydaktycznej w Tarnopolu

Сентиментальні зустрічі

Колишні тернопільчани відвідали місця, де свого часу проживали їхні родини. Також вони зустрілися з членами Польського культурно-освітнього товариства Тернопільської області.

1 вересня 2016 р. до Тернополя з Польщі прибула група, до складу якої входили, зокрема, члени «Клубу тернопільчан». У червні цього року представники товариства перебували в них у гостях. Програма екскурсії була дуже насиченою. Першого дня гості відвідали Збараж, Вишневець, Кременець, Білу Криницю та Почаїв. Наступного дня вони мали нагоду відвідати Бережани, Козову та Козлів. Третій день присвятили Тернополю.

Після Святої Меси в парафіяльному костелі Божого Милосердя і Матері Божої Неустанної Помочі всі учасники зайняли місця в автобусі й поїхали в центр міста, де розпочалася екскурсія. Гід, котрий супроводжував групу, ознайомлював усіх з історичною спадщиною міста. Багато хто шукав сліди присутності своєї родини, і їх вдавалося відшукати. Для тих, хто досі зберігає в пам'яті роки проведеного там дитинства, це був час для роздумів. Особливі емоції викликали відвідини Микулинецького кладовища. Меланхолія перепліталася з радістю, що за польськими могилами доглядають сім'ї, а також, наскільки можуть, члени Польського культурно-освітнього товариства Тернопільської області.

Завершальним акордом тернопільської мандрівки був концерт. В українському будинку культури «Перемога» спеціально для гостей із Польщі виступили підготовлені Надією Улішек учениці школи польської мови. Звичайно, співали польською мовою, викликавши серед глядачів бурю оплесків. Потім глядачі слухали пісні Анни Герман у виконанні Наталії Ізотової (фортепіанний супровід Наталії Марущак). Надія Татарчук, солістка Тернопільської обласної філармонії, заспівала «Ave Maria». Решта концерту мала значно «легший» характер: народні танці у виконанні колективу «Збручани» та музичні твори від митців обласної філармонії. Наостанок Надія Татарчук заспівала «Гей, соколи», у залі відразу ж почали їй підспівувати.

Приємними для всіх були слова представника «Клубу тернопільчан», який подякував учасникам концерту. Особливу вдячність він висловив голові ТПКОТ Петру Фризу, який ретельно продумав програму екскурсії та інші атракції.

Вечірня прощальна зустріч членів товариства з гостями була дуже теплою. На її завершення прозвучали слова: «До зустрічі через рік».

Маріанна СЕРОКА,
учителька польської мови,
скерована до Тернополя організацією ORPEG

Otwarcie nowej siedziby Towarzystwa w Krzemieńcu

Відкрили нове приміщення товариства у Кременці

Trzeciego września w Krzemieńcu odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby Towarzystwa Odrodzenia Kultury Polskiej im. Juliusza Słowackiego i Szkoły Polskiej.

Pomieszczenia zostały udostępnione i przystosowane do nowych potrzeb dzięki uprzejmości pana Mariana Kani, który od piątego czerwca bieżącego roku pełni funkcję Prezesa Towarzystwa.

W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele KG RP w Łucku, władz miejscowych, nauczycielka skierowana do pracy w Krzemieńcu przez ORPEG, proboszcz krzemienieckiej parafii, członkowie Towarzystwa i uczniowie Szkoły. Uczestnicy wysłuchali części artystycznej, przygotowanej przez dzieci i młodzież, uświetnionej występem chóru Barwy Krzemienieckie.

www.luck.msz.gov.pl

3 вересня в Кременці відбулося урочисте відкриття нового приміщення Товариства відродження польської культури імені Юліуша Словацького та польської школи.

Пристосоване для нових потреб приміщення надали завдяки допомозі Маріана Кані, котрий із 5 червня цього року виконує обов'язки голови товариства.

В урочистостях взяли участь представники Генерального консульства РП у Луцьку, місцевої влади, вчителька, скерована для роботи в Кременець ORPEG, парох кременецької парафії, члени товариства та учні школи. Присутні оцінили мистецьку частину заходу, яку підготували діти й молодь, а також виступ хору «Кременецькі барви».

www.luck.msz.gov.pl

Informacje Lubelskie

Ponad 650 osób straci pracę w województwie lubelskim w najbliższych miesiącach w ramach zwolnień grupowych. To o prawie 200 osób więcej niż w analogicznym okresie w ubiegłym roku. Najwięcej zwolnień Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Lublinie zgłosiła zamykająca swój lubelski zakład produkcji firma Baxter Manufacturing. Z pracą w zakładzie muszą się pożegnać aż 264 osoby. Zwolnienie 140 osób zaplanował na ten rok szpital w Puławach. Zwolnienia są wynikiem restrukturyzacji.

W ramach Europejskich Dni Dziedzictwa odbyło się 1500 wydarzeń w całym kraju. Państwowe Muzeum na Majdanku zaprosiło wszystkie osoby zainteresowane historią II wojny światowej na zwiedzanie ekspozycji muzealnej w towarzystwie przewodnika. Do Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie zapraszano na wykład poświęcony historii przedmiotów importowanych od schyłku XIX w. do 1944 r. z różnych krajów i regionów Europy. Muzeum Lubelskie przeprowadziło wykład o Kaplicy Trójcy Świętej, połączony ze zwiedzaniem i koncertem muzyki poważnej.

Kończą się miejsca na darmowe zabiegi sterylizacji psów i kotów, które funduje Urząd Miasta w Lublinie. Miasto przeznaczyło w tym roku 900 tys. złotych na sterylizację 5,5 tysiąca zwierząt. Pomysł jest prowadzony w ramach budżetu obywatelskiego. Dzięki temu, zabiegi te są bezpłatne dla właścicieli psów i kotów, którzy mieszkają i utrzymują zwierzęta na terenie Lublina oraz dla osób opiekujących się kotami wolno żyjącymi. Bezpłatna akcja rozpoczęła się w maju i ma potrwać do końca listopada lub do wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel. Już teraz mieszkańcy Lublina alarmują, że brakuje wolnych miejsc na zabiegi dla ich pupili.

Koszt wyprodukowania litra mleka to 1,32 zł, a skupowane jest po 99 groszy – mówią lubelscy rolnicy i domagają się działań ze strony rządu. «Rynek mleka nie poczeka. Rządu logika zabija rolnika» – takie hasło było na jednym z transparentów podczas czwartkowego protestu Lubelskiego Związku Hodowców Bydła i Producentów Mleka. 14 tys. gospodarstw na Lubelszczyźnie stoi na krawędzi upadku. Wyjście? Chodzi np. o ustawowe uregulowanie stosunków producent – sieci handlowe. Innym pomysłem jest zablokowanie importu produktów mlecznych sprzedawanych po dumpingowych cenach. Zdaniem rolników, w tej sytuacji pomogłoby nawet to, żeby każdy uczeń codziennie w szkole dostawał mleko.

Minister Krzysztof Tchórzewski zapowiedział plan budowy nowych elektrowni węglowych w Polsce. Jedna z nich może powstać na Lubelszczyźnie – w Bogdance. O możliwości ogłoszenia przetargu na budowę elektrowni w 2018 roku poinformował portal wnp.pl.

Już po raz drugi Komenda Wojewódzka Policji w Lublinie zorganizowała szkolenia dla funkcjonariuszy pododdziałów antyterrorystycznych policji z całego kraju oraz funkcjonariuszy innych służb. Ćwiczenia miały miejsce na lotnisku w Radawcu. Główny nacisk położono na praktyczne doskonalenie umiejętności działań taktyczno-wysokościowych z wykorzystaniem śmigłowca. Takie umiejętności wykorzystywane są później zarówno podczas działań bojowych, jak i akcji ratowniczych.

Z jesienno-zimowych nowości na lubelskim lotnisku na razie pewne są tylko loty do Barcelony. Od 29 grudnia będzie tam kursowała linia Small Planet. Bardzo prawdopodobne są też loty do Równego z ukraińskim przewoźnikiem Bravo Airways. Sezon letni w PLL właśnie dobiega końca, a obecny rozkład lotów obowiązuje do końca października. PLL chce w tym roku obsłużyć nawet 430 tys. pasażerów; do tej pory było ich 258,8 tys.

Ruszyły bezpłatne szczepienia przeciw grypie dla seniorów. 8354 mieszkańców Lublina powyżej 65 lat już może się zaszczepić przeciwko grypie. Bezpłatną akcję prowadzi 41 przychodni. Aby się zaszczepić, najlepiej wcześniej skontaktować się z przychodnią i sprawdzić, czy w danej placówce nie został wyczerpany limit szczepionek. Akcja potrwa do 9 grudnia.

95 procent – tak PZPN ocenia poziom przygotowania do Euro U21 sześciu miast – w tym Lublina – w których będą rozgrywane mecze przyszłorocznego turnieju piłki nożnej. Lublin, Kraków, Gdynia, Bydgoszcz, Tychy i Kielce – to sześć miast, w których będą rozgrywane mecze Euro U21. Turniej odbędzie się w dniach 16 –30 czerwca 2017 r. Mecz inauguracyjny zostanie rozegrany w Lublinie.

To był najlepszy sezon wakacyjny pod względem frekwencji w historii zamojskiego zoo po przenosinach w roku 1980 – wynika z danych przygotowanych przez pracowników Ogrodu Zoologicznego im. Stefana Milera. Ze statystyk wynika, że najwięcej zwiedzających odwiedziło zamojski ogród w 2013 roku. Było ich wtedy 84 465. Wakacyjny rekord został pobity dopiero teraz, gdy w lipcu i sierpniu zoo odwiedziło aż o 18 059 osób więcej. Co ciekawe: tym razem udało się po raz pierwszy przekroczyć próg 100 tys. zwiedzających. Łącznie w lipcu i sierpniu było ich 102 524.

Ursus szykuje kolejny elektryczny samochód. Premiera nowego auta już za kilka dni. To pojazd bezemisyjny, całkowicie elektryczny. Jego zasięg to ok. 200 km – ładowność skrzyni określany na 1 tonę. Najnowszy projekt lubelskiego Ursusa wiąże się z rosnącym zainteresowaniem tego rodzaju pojazdami. Coraz więcej miast w Europie stawia na auta elektryczne. Służby miejskie, porządkowe czy komunalne chętniej kupują tego rodzaju samochody. Na polskim rynku nie ma odpowiednika nowego modelu Ursusa, ale przykładem może być dostawczy elektryczny nissan NV200, który zadebiutował w minionym roku.

W ramach XIII Lubelskiego Festiwalu Nauki 18 września o godz. 10 na stadionie Arena Lublin odbędzie się Piknik Naukowy. Tematem tegorocznego pikniku będzie «Nauka źródłem inspiracji». Impreza przebiegać będzie w kilku strefach: nauki, artystycznej, zwierzaków, gastronomicznej i pojazdów niezwykłych. Najważniejsza będzie strefa nauki, gdzie odbywać się będą pokazy i prezentacje naukowe. W pozostałych strefach będą miały miejsce m.in. koncerty, spotkania ze specjalistami, prezentacje.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

Понад 650 осіб у Люблінському воєводстві в рамках групових звільнень, що відбудуться найближчими місяцями, втратять роботу. Це майже на 200 осіб більше, ніж за аналогічний період минулого року. Про найбільшу кількість звільнень Воєводську службу зайнятості в Любліні повідомила фірма «Baxter Manufacturing», яка закриває свій завод на Люблінщині. З роботою змушені попрощатися аж 264 особи. Ще 140 втратять цьогоріч роботу в результаті реструктуризації лікарні в Пулавах.

У рамках Європейських днів культурної спадщини на території Польщі проведено 1500 заходів. Державний музей у Майданеку запросив усіх зацікавлених історією Другої світової війни відвідати музейні експозиції в супроводі екскурсовода. Музей люблінського села провів лекцію про предмети, які імпортували з кінця XIX ст. до 1944 р. із різних країн та регіонів Європи. Під час заходу можна було оглянути виставку музею. Люблінський музей підготував лекцію, присвячену каплиці Святої Трійці. Виклад поєднали з переглядом експозиції та концертом класичної музики.

Завершуються місця на безкоштовні процедури зі стерилізації собак і котів, які фінансує Люблінська міська рада. На стерилізацію 5,5 тис. тварин місто у 2016 р. виділило 900 тис. злотих. Ідея реалізується в рамках громадянського бюджету. Завдяки цьому процедури безкоштовні для власників собак та котів, котрі проживають та утримують тварин на території Любліна, а також для осіб, котрі опікуються безпритульними котами. Безкоштовна акція розпочалася в травні та триватиме до кінця листопада чи до завершення коштів, призначених для цієї мети. Вже зараз жителі Любліна сигналізують про закінчення вільних місць на процедури для їхніх улюбленців.

«Собівартість літра молока становить 1,32 злотих, а скуповують його по 99 грошів», – кажуть люблінські фермери й вимагають відповідних дій від влади. «Ринок молока не почекає. Логіка влади вбиває фермера», – таке гасло зобразили на одному з транспарантів 8 вересня під час протесту Люблінської асоціації тваринників та виробників молока. 14 тис. господарств на Люблінщині стоять на межі банкрутства. Вихід? Наприклад, законне врегулювання відносин виробників із торговими мережами. Інша ідея – блокада імпорту молочних продуктів, які продаються за демпінговими цінами. На думку фермерів, у цій ситуації допомогло б навіть, якби кожен учень щодня отримував у школі молоко.

План будівництва нових вугільних електростанцій у Польщі пообіцяв міністр Кшиштоф Тхужевський. Одну з них можуть спорудити на Люблінщині – в Богданці. Про можливість оголошення тендеру на будівництво електростанції у 2018 р. повідомляє портал wnp.pl.

Уже вдруге Воєводська комендатура поліції в Любліні організувала навчання для поліціянтів з антитерористичних підрозділів усієї Польщі та працівників інших служб. Вони тренувалися на летовищі в Радавці. Головна мета навчань – вдосконалити виконання тактичних дій на висоті з використанням вертольота. Такі вміння потрібні не лише протягом виконання бойових завдань, але й під час рятувальних акцій.

Серед осінньо-зимових новинок на люблінському летовищі – польоти до Барселони. З 29 грудня їх здійснюватиме лінія «Small Planet». Висока ймовірність того, що будуть також польоти до Рівного у співпраці з українським перевізником «Bravo Airways». Літній сезон авіаційного порту «Люблін» (PLL) саме добігає кінця, теперішній розклад польотів діє до останніх чисел жовтня. PLL планує в цьому році обслужити аж 430 тис. пасажирів. На сьогодні їх зареєстровано вже 258,8 тис.

Розпочалося проведення безкоштовних щеплень проти грипу для пенсіонерів. 8354 жителів Любліна, котрим виповнилося понад 65 років, вже можуть робити щеплення від грипу. Безкоштовну акцію проводять у 41 поліклініці. Щоб пройти вакцинацію, потрібно попередньо зв'язатися з поліклінікою й перевірити, чи в цьому закладі ще не вичерпали ліміту щеплень. Акція триватиме до 9 грудня.

У 95 % оцінює Польська федерація футболу рівень підготовки до Євро U–21 шести міст, зокрема Любліна, де проведуть матчі футбольного турніру наступного року. Люблін, Краків, Гдиня, Бидгощ, Тихи і Кельце – це ті міста, в яких відбудуться матчі Чемпіонату Європи з футболу для гравців до 21 року. Турнір триватиме 16–30 червня 2017 р. Матч-відкриття пройде в Любліні.

Працівники Зоопарку імені Стефана Мілера в Замості підвели підсумки літнього сезону і стверджують, що він був найкращим за всю історію інституції від моменту її відкриття в 1980 р. Статистика показує, що найбільше відвідувачів у замостському зоопарку за попередні роки було у 2013 р. Їх кількість тоді становила 84 465 осіб. Літній рекорд побили цьогоріч, коли в липні та серпні зоопарк відвідали аж на 18 059 осіб більше. Ще важливо, що цього разу вдалося вперше перевищити поріг у 100 тис. відвідувачів. Загалом в липні та серпні їх було 102 524.

«Ursus» готує черговий електричний автомобіль. Прем'єра нового авто – вже через кілька днів. На одній зарядці він зможе проїхати близько 200 км. Вантажопідйомність кузова – 1 т. Найновіший проект люблінського фірми «Ursus» виник з огляду на щораз більший інтерес до такого виду засобів. Усе більше міст у Європі роблять ставку на електромобілі. Міські та комунальні служби охоче їх купують. На польському ринку немає відповідника новій моделі «Ursus», однак прикладом може бути вантажний електричний Nissan NV200, який дебютував у минулому році.

18 вересня о 10.00 на стадіоні Арена Люблін у рамках XIII Люблінського фестивалю науки відбудеться «Науковий пікнік». Тема цьогорічного пікніка – «Наука як джерело натхнення». Захід відбуватиметься в кількох сферах: науки, мистецтва, тварин, гастрономії та незвичних транспортних засобів. Найважливішою буде сфера науки, де відбудуться наукові презентації. В інших пройдуть концерти, зустрічі зі спеціалістами, презентації тощо.

Адам ТОМАНЕК

2016 NATO SCOPE

Samoloty USA wspierają misję Air Policing w Bułgarii

Cztery amerykańskie myśliwce wspierają wraz z samolotami bułgarskimi kontrolę przestrzeni powietrznej Bułgarii w ramach misji Air Policing – poinformowało naczelne dowództwo sił NATO w Europie z siedzibą w Mons w Belgii.

Według niego jest to pierwszy przypadek podjęcia przez Sojusz takiej misji w Bułgarii, która realizowała dotąd ochronę swojej przestrzeni powietrznej wyłącznie własnymi siłami.

Do Bułgarii przybyły cztery samoloty F-15C Eagle 194 ekspedycyjnego dywizjonu myśliwskiego Powietrznej Gwardii Narodowej stanu Kalifornia. Dywizjon ten odbywa obecnie półroczną służbę w Europie w ramach operacji Atlantic Resolve, ukierunkowanej na wzmocnienie obronności wschodniej flanki NATO. Swe zadania amerykańskie myśliwce wykonywać będą wraz z bułgarskimi maszynami MiG-29.

Decyzję o wspólnym z samolotami USA chronieniu przestrzeni powietrznej Bułgarii jej rząd podjął pod koniec sierpnia.

PAP

Літаки США підтримують місію «Air Policing» у Болгарії

«Чотири американські винищувачі разом із болгарськими літаками здійснюють контроль за повітряним простором Болгарії в рамках місії «Air Policing», – повідомило керівництво сил НАТО в Європі зі штаб-квартирою в Монсі (Бельгія).

Це перший випадок виконання Альянсом такої місії в Болгарії, яка донині охороняла свій повітряний простір виключно власними силами. До цієї країни прибули чотири літаки F-15C Eagle 194 експедиційної винищувальної ескадрильї Повітряної національної гвардії штату Каліфорнії. Цей дивізіон нині проходить піврічну службу у Європі в рамках операції «Atlantic Resolve», спрямованої на зміцнення обороноздатності східного флангу НАТО. Своє завдання американські винищувачі виконуватимуть разом із болгарськими MiG-29.

Рішення про спільну з літаками США охорону повітряного простору Болгарії її уряд прийняв наприкінці серпня.

PAP

Polskie wojsko pomaga w Afganistanie

Regionalny Szpital Wojskowy w Gamberi otrzymał w ubiegłym tygodniu pomoc humanitarną w postaci leków i środków medycznych przygotowanych przez IV zmianę PKW RSM. Polska pomoc humanitarna w Afganistanie jest właśnie jednym z ważnych elementów budowania dobrej współpracy polskich doradców wojskowych z komórkami armii afgańskiej.

W związku ze Szczytem NATO w Warszawie, Sekretarz Generalny Sojuszu Jens Stoltenberg zapewnił, że rząd Afganistanu zobowiązał się do wdrażania reform, poszanowania praw człowieka i walki z korupcją.

Rzeczpospolita

Польське військо допомагає в Афганістані

Регіональна військова лікарня в Гамбері минулого тижня отримала гуманітарну допомогу у вигляді ліків та медичних засобів, підготовлених 4-ю зміною Польського військового контингенту RSM. Польська гуманітарна допомога в Афганістані – один із головних елементів налагодження позитивної співпраці польських військових радників із підрозділами афганської армії.

Раніше, у зв'язку із самітом НАТО у Варшаві, Генеральний секретар Альянсу Єнс Столтенберг запевнив, що уряд Афганістану зобов'язався впроваджувати реформи, направлені на дотримання прав людини та боротьбу з корупцією.

Rzeczpospolita

«Turcja ma prawo bronić się przed terrorystami»

Przebywający z wizytą w Ankarze sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg podkreślił, że Turcja ma prawo bronić się przed terrorystami. Jednocześnie pochwalił tureckie władze za rosnące zaangażowanie w walce z Państwem Islamskim (IS).

– Z zadowoleniem witamy rosnące wysiłki Turcji w walce przeciwko Daesz (arabski akronim nazwy IS). Turcja ma prawo się bronić. Przecież doszło do wielu zamachów terrorystycznych zrealizowanych przez syryjską stronę tamtejszych ekstremistów – mówił Stoltenberg.

Sekretarz generalny NATO przyjechał do Turcji po raz pierwszy od czasu nieudanego puczu z 15 lipca. W kraju tym obowiązuje cały czas stan wyjątkowy. Natomiast 24 sierpnia Ankara rozpoczęła na północy Syrii operację wojskową pod kryptonimem «Tarcza Eufratu», której celem jest zwalczanie dżihadystów z IS, ale również ugrupowań kurdyjskich walczących z IS.

Polskie Radio 24

«Туреччина має право захищати себе від терористів»

Перебуваючи з візитом в Анкарі, Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг підкреслив, що Туреччина має право захищати себе від терористів. Одночасно він похвалив турецьку владу за щораз більшу активність у боротьбі з Ісламською Державою (ІД).

«Ми із задоволенням спостерігаємо щораз більші зусилля Туреччини в боротьбі проти ДАЕШ (арабський акронім ІД). Туреччина має право захищати себе, адже сирійська сторона тамтешніх екстремістів зчинила багато терористичних актів», – сказав Столтенберг.

Генеральний секретар НАТО приїхав до Туреччини вперше після 15 липня, коли було здійснено невдалу спробу путчу. В цій країні досі діє надзвичайний стан, а 24 серпня Анкара розпочала на півночі Сирії військову операцію під назвою «Щит Євфрату», мета якої – боротьба з джихадистами з ІД та, одночасно, з курдськими угрупованнями, що воюють з ІД.

Polskie Radio 24

Litwa wysłała na Ukrainę 150 ton amunicji

Minister obrony Litwy Juozas Olekas poinformował, że jego kraj wysłał na Ukrainę 150 ton amunicji, by wesprzeć walkę Kijowa z wspieranymi przez Rosję rebeliantami w Donbasie.

Juozas Olekas podkreślił, że decyzja Wilna, by wesprzeć Ukrainę to wypełnienie obowiązku wobec «oddanego przyjaciela, który został zaatakowany przez Rosję». – Nieprzerwanie pomagamy Ukrainie w walce o integralność terytorialną oraz w walce w obronie wartości. Chcielibyśmy kontynuować naszą pomoc na takim poziomie, na jakim możemy – dodał.

Wysłanie 150 ton amunicji na Ukrainę to drugi raz, gdy Litwa wspiera «śmiercionośnym» wyposażeniem wojskowym Kijów od czasu nielegalnej aneksji Krymu przez Rosjan w 2014 roku. Większość pozostałych krajów członkowskich NATO wysyła na Ukrainę «nieśmiercionośny» sprzęt wojskowy.

Reuters.pl

Литва вислала в Україну 150 т боєприпасів

Міністр оборони Литви Юозас Олекас повідомив, що його країна вислала в Україну 150 т боєприпасів для допомоги Києву в боротьбі із сепаратистами на Донбасі, яких підтримує Росія.

Юозас Олекас підкреслив, що рішення Вільнюса підтримати Україну – це виконання обов'язку стосовно «відданого друга, на котрого напала Росія». «Ми постійно допомагаємо Україні в боротьбі за територіальну цілісність, а також у боротьбі щодо захисту цінностей. Ми б хотіли продовжити нашу допомогу на такому рівні, на якому можемо», – додав він.

Висилаючи 150 т боєприпасів в Україну, Литва вдруге після початку нелегальної анексії Криму росіянами у 2014 р. підтримала Київ «смертоносним» спорядженням. Більшість інших країн-членів НАТО направляє в Україну «несмертоносне» військове обладнання.

Reuters.pl

Polski czołg PT-16 i Leopard 2PL

Ponad 600 wystawców z 30 krajów zaprezentowało nowoczesne militarne rozwiązania techniczne i sprzęt wojskowy podczas XXIV Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach. I już wiadomo, że impreza była rekordowa. Szczególnym zainteresowaniem cieszył się polski czołg PT-16 oraz zmodernizowany Leopard 2PL.

Gazeta.pl

Польські танки: PT-16 і Leopard 2PL

Понад 600 експонатів із 30 країн представили сучасні військово-технічні рішення та військове обладнання під час XXIV Міжнародного салону оборонної промисловості в Кельцях. І вже відомо, що захід став рекордним. Особливе зацікавлення викликав польський танк PT-16 і модернізований Leopard 2PL.

Gazeta.pl

III wojna światowa jest nieunikniona?

«The Sun» opublikował wypowiedzi ekspertów, według których nieubłaganie zbliża się nowy, globalny konflikt zbrojny. Punktami zapalnymi miałaby być Polska, Syria oraz Morze Południowochińskie.

George Friedman, amerykański politolog zajmujący się geopolityką oraz współczesną doktryną wojenną zwraca uwagę na globalne uwarunkowania, które jego zdaniem są podobne do tych, jakie obecne były przed wybuchem wcześniejszych międzynarodowych konfliktów. – Nie było wieku, kiedy kraje nie pogrążyłyby się w systemowej wojnie – tłumaczy.

W lipcu amerykański think tank «Atlantic Council» stworzył raport, w którym ostrzega NATO przed rosnącą siłą Rosji. Zaznaczono w nim m.in. że NATO jest podstawowym sojusznikiem militarnym Europy od czasów zakończenia II wojny światowej. W raporcie czytamy ponadto, że Rosja to «egzystencjalne zagrożenie dla Polski oraz państw bałtyckich». Jak piszą eksperci, aneksja tych państw na rzecz Rosji mogłaby rozegrać się niezwykle szybko.

Wprost

Третя світова війна неминуча?

«The Sun» опублікував виступи експертів, згідно з повідомленнями яких невблаганно наближається новий глобальний збройний конфлікт. Місцями, в яких може розгорітися військовий конфлікт, може стати Польща, Сирія та Південно-Китайське море.

Американський політолог Джордж Фрідман, котрий спеціалізується на геополітиці та сучасній воєнній доктрині, звертає увагу на глобальні умови, які, на його думку, подібні до тих, що виникали перед початком попередніх міжнародних конфліктів: «Не було століття, в якому країни не були б втягнуті в системну війну», – пояснює він.

У липні американський аналітичний центр «Atlantic Council» підготував звіт, у якому застерігає НАТО від зростання сили Росії. У ньому зазначено, що НАТО – це головний військовий союзник Європи від часу закінчення Другої світової війни. Окрім цього, у звіті читаємо, що Росія – це «екзистенційна загроза для Польщі та Прибалтійських держав». Як пишуть експерти, анексія цих країн Росією могла би відбутися надзвичайно швидко.

Wprost

Finlandia zacieśnia współpracę obronną z Zachodem

Piotr Szymański (Projekt Bezpieczeństwo i Obronność w Europie Północnej, Ośrodek Studiów Wschodnich) podkreślił, że w ostatnich latach aneksja Krymu doprowadziła do przewartościowań w polityce bezpieczeństwa Finlandii. Finowie zacieśniają przez to współpracę wojskową z Zachodem.

Finlandia rozpoczęła współpracę w ramach bezpieczeństwa m.in. z USA, Szwecją, Danią, Islandią i Norwegią. Choć nadal jedynie 1/3 Finów chce przystąpienia Finlandii do NATO, rząd fiński nawiązuje relacje z Zachodem w kwestiach obronnych.

Informacyjna Agencja Radiowa

Фінляндія посилює оборонну співпрацю із Заходом

Пьотр Шиманський (проект «Безпека й оборона в Північній Європі», Центр східних студій) підкреслив, що в останні роки анексія Криму призвела до переоцінки цінностей у безпеці Фінляндії. Фіни посилюють через це військову співпрацю із Заходом.

Фінляндія розпочала співпрацю в рамках безпеки, наприклад, із США, Швецією, Данією, Ісландією та Норвегією. Хоча досі тільки 1/3 фінів хоче вступу Фінляндії до НАТО, фінський уряд налагоджує відносини із Заходом у сфері оборони.

Informacyjna Agencja Radiowa

Sprawdzili, komu ufają Polacy

Instytut Badań Rynkowych i Społecznych sprawdził, kto może liczyć na zaufanie Polaków, a kto wzbudza ich nieufność. Z badań Instytutu wynika, że Polacy największym zaufaniem darzą: policję, wojsko, NATO oraz Kościół Katolicki – ufa im więcej niż połowa obywateli. Nie mają natomiast zaufania do parlamentu, rządu i mediów publicznych.

Przebadani przez IBRiS Polacy stwierdzili, że najbardziej ufają policji – 70 proc. przepytywanych osób udzieliło odpowiedzi, że policji «ufa» lub «zdecydowanie ufa». Wysoko znalazło się również wojsko (69 proc. badanych udzieliło takich odpowiedzi), NATO (61 proc.) i Kościół katolicki (58 proc.). Zaufanie przeważa nad nieufnością także w przypadku mediów prywatnych (48 proc.), Unii Europejskiej (46 proc.), sądów (44 proc.) oraz Trybunału Konstytucyjnego (43 proc.).

Najwięcej Polaków deklaruje brak zaufania do parlamentu (56 proc. badanych stwierdziło, że posłom i senatorom «raczej nie ufa» lub «zdecydowanie nie ufa»). Polacy nie ufają także rządowi oraz mediom publicznym (55 proc. udzieliło takich odpowiedzi).

Gazeta Wyborcza

Кому довіряють поляки?

Інститут ринкових і суспільних досліджень (ІРСД) з'ясував, хто може розраховувати на довіру поляків, а хто викликає в них недовіру. Дослідження інституту показують, що найбільшу довіру поляки мають до поліції, війська, НАТО і католицької Церкви – їм довіряє більше половини громадян. Зате не мають довіри парламент, уряд і суспільні ЗМІ.

Опитані ІРСД поляки ствердили, що найбільше вони довіряють поліції: 70 % опитаних осіб «довіряють» або «абсолютно довіряють» поліції. Високу довіру мають також військо (69 %), НАТО (61 %) і католицька Церква (58 %). Довіра перева жає над недовірою ще у випадках приватних ЗМІ (48 %), Європейського Союзу (46 %), судів (44 %) і Конституційного суду (43 %).

Найбільше поляків зазначають, що не мають довіри до парламенту: 56 % опитаних заявили, що депутатам «швидше не довіряють» чи «абсолютно не довіряють». Поляки також не довіряють уряду й суспільним ЗМІ (55 % дали такі відповіді).

Gazeta Wyborcza

PRACA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Агент страховий	2 200	Збільшення клієнтської бази, укладання договорів на страхування, знання ПК
Агент страховий	2 500	Укладання договорів страхування, реєстрація договорів, пошук клієнтів
Адміністратор	1 450	Організація роботи готельного комплексу (поселення, організація обслуговування номерів, контроль за роботою працівників)
Апаратник	1 450	Апаратник круп'яного виробництва
Апаратник борошномельного виробництва	1 450	Апаратник борошномельного виробництва
Бармен	2 000	Обслуговування клієнтів кафе, розрахунок з клієнтами
Бармен	2 000	Реалізація продукції, знання та вміння приготування коктейлів
Бармен	1 500	Видача та приймання замовлення, приготування коктейлів, розрахунок гостей
Бармен	1 980	Приготування фрешів, коктейлів, знання рецептури приготування
Бармен	2 000	Приготування коктейлів, знання рецептури, робота з кавовим апаратом
Бармен	1 450	Обслуговування клієнтів кафе, розрахунок з клієнтами, бажано навички піцейола
Бармен	1 500	Приготування напоїв відповідно до рецептури
Бармен	1 450	Обслуговування клієнтів, проведення розрахунків. Кафе «Маки». Попередньо телефонувати за номерами: 0666441113, 0502834353
Бармен	1 450	Обов'язки бармена-офіціанта, приготування напоїв та обслуговування клієнтів
Бармен	1 500	Добросовісне обслуговування відвідувачів кафе за адресою: пр. Молоді, 10в, «Кришталь»
Бетоняр	1 450	Улаштування бетонних фундаментів, підлог, стяжок
Бетоняр	4 000	Виготовлення малих архітектурних форм
Бруківник	4 000	Вирівнювання і підготовка до кладки бруківки та бордюр, викладка пішохідних і велосипедних доріжок, можливі відрядження в інші області
Бухгалтер	2 500	Облік і ведення основних засобів, обов'язкова наявність резюме, робота в системі «Медок»
Бухгалтер	1 450	Подання податкової та статистичної звітності
Бухгалтер	3 000	Фінансова або бухгалтерська діяльність. Знання 1С Бухгалтерії (7 версія), податкове законодавство, облік, нарахування заробітної плати
Бухгалтер	2 800	Ведення бухгалтерського та податкового обліку (матеріали), володіння програмою 1С Бухгалтерія (8, 7 версії) (будівництво будівель)
Бухгалтер	4 000	Виконувати роботу заступника головного бухгалтера, ведення бухгалтерського та податкового обліків, володіння програмою 1С Бухгалтерія (8, 7 версії) (будівництво будівель)
Бухгалтер	3 000	Ведення бухгалтерського обліку та податкової звітності, знання 1С Бухгалтерії
Бухгалтер-ревізор	3 500	Проведення інвентиризації товарів у структурних підрозділах, перевірка касових операцій
Вальцювальник гумових сумішей	2 600	Виготовлення гумових сумішей на гумозмішувальному обладнанні
Вантажник	1 900	Перенесення вантажу понад 50 кг, навантаження, перевезення, перенесення, розвантаження товарно-матеріальних цінностей, сортування, фасування. Робота з алкогольними та безалкогольними напоями та продуктами харчування
Вантажник	2 000	Навантажувально-розвантажувальні роботи макаронних виробів зі складу на торгові точки
Вантажник	3 000	Навантаження та розвантаження дров у бочки, завантаження фур деревним вугіллям
Вантажник	4 000	Погрузка і вигрузка товару
Вантажник	1 450	Виконує навантаження, вивантаження і внутрішньо складське переароблення вантажів: сортування, укладання, перенесення, перевантаження, фасування
Вантажник	3 000	Навантажувальні та розвантажувальні роботи круп на складах
Вантажник	3 000	Розвантаження та навантаження побутової техніки
Вантажник	1 700	Завантаження та розвантаження товару (побутова хімія, парфуми)
Вантажник	1 600	Проведення завантажувальну-розвантажувальних робіт (погрузка металочерепиці)
Вантажник	3 000	Відвантаження готової продукції
Вантажник	1 640	Розвантажування та завантаження продуктів харчування
Вантажник	1 470	Навантажувально-розвантажувальні роботи в цеху рибопереробки, вантаж до 20 кг
Вантажник	3 000	Завантаження та розвантаження товару
Вантажник	1 450	Вивантаження або завантаження автомобілів вагою до 50 кг
Вантажник	3 000	Завантаження-розвантаження продукції (молочна група), збір замовлень на складі
Вантажник	1 450	Вантажно-розвантажувальні роботи медикаментів
Вантажник	1 450	Розвантаження та завантаження борошна, зернових, осипки (мішки вагою до 35 кг)
Вантажник	1 800	Підсобні роботи на складі підприємства будівельних матеріалів
Вантажник	3 500	Навантажувально-розвантажувальні роботи зі складу спиртних напоїв
Верстатник деревообробних верстатів	2 000	Робота на деревообробних верстатах по виготовленню дубової заготовки – фризи
Верстатник широкого профілю	3 500	Вміння працювати на універсальних токарних станках
Взуттьовик із ремонту взуття	4 500	Майстер із ремонту взуття, ремонт та реставрація взуття, вміти шити, встановлювати профілактику, набійки, супінатори, каблуки, фарбувати взуття
Викладач (методи навчання)	2 000	Викладання інформатики, обчислювальної техніки та автоматизації, заробітна плата відповідно до штатного розпису
Викладач професійного навчально-виховного закладу	2 000	Викладати технологію продуктів харчування, наявність кандидатського ступеня
Виконавець робіт	4 000	Організація та ведення монтажних робіт по зовнішніх та внутрішніх мережах водоповоду та каналізації
Виконавець робіт	3 000	Організація будівельно-монтажних робіт, керівництво будівництвом
Виробник харчових напівфабрикатів	3 000	Виготовлення харчових напівфабрикатів (кулінарія)
Водій автотранспортних засобів	2 500	Робота водія із суміщенням посади машиніста бурової установки
Водій автотранспортних засобів	3 500	Перевезення готової продукції по місту та області
Водій автотранспортних засобів	1 806	Водій швидкої медичної допомоги, графік роботи позмінний, дотримання правил техніки безпеки руху та утримання автомобіля в належному технічному стані
Водій автотранспортних засобів	1 450	Здійснювати перевезення дітей та дорослих легковим автомобілем «Москвич» та автобусом «Ікарус» за потребою та технічний догляд за ними
Водій автотранспортних засобів	2 326	Перевезення поштових відправлень матеріально-відповідальна особа
Водій автотранспортних засобів	3 058	Роботи по ремонту доріг підвезення матеріалів (пісок, щебінь) автомобілем МАЗ
Водій автотранспортних засобів	2 500	Доставка питної води містом
Водій автотранспортних засобів	1 450	Обов'язки водія, звертатись на співбесіду на вул. Електроапаратну, 3, офіс 435
Водій автотранспортних засобів	3 000	Робота на вантажних автомобілях із причепом, поїздки за кордон
Водій автотранспортних засобів	1 750	Пасажирські автотранспортні перевезення на міських маршрутках, дотримання правил руху та утримання автомобіля в належному робочому стані
Водій автотранспортних засобів	3 000	Водій на вантажний автомобіль ЗІЛ, перевезення по Луцькому, Ківерцівському районах, бажано з навиками роботи слюсаря з ремонту автомобілів
Водій автотранспортних засобів	3 200	Доставка на підприємтво замовлень відділу мтп, кур'єрська доставка (за необхідності) з магазину, пошти тощо
Водій автотранспортних засобів	1 835	Перевезення персоналу підприємства під час виконання ними службових обов'язків
Водій автотранспортних засобів	1 680	Робота на автомобілі «Вольво» (бензовоз), перевезення Україною
Водій автотранспортних засобів	1 740	Маршрутні перевезення автобусом «Богдан»
Водій автотранспортних засобів	1 500	Доставка сировини та готової продукції Україною. Догляд та ремонт автомобіля
Водій автотранспортних засобів	1 450	Перевезення вантажів по Україні, дотримання правил руху та утримання автомобіля в належному робочому стані
Водій автотранспортних засобів	4 000	Водій автотранспортних засобів на ГАЗ 2705, перевезення продукції, яку виготовляє підприємство, по місту, утримання транспортного засобу в належному стані
Водій автотранспортних засобів	2 500	Перевезення пасажирів до місця роботи та у зворотньому напрямку
Водій автотранспортних засобів	1 800	Вантажні перевезення по Україні та за кордон, наявність закордонного паспорта (віза не потрібна)
Водій автотранспортних засобів	2 000	Перевезення металобрухту та інших видів вантажу на автомобілі КАМАЗ із причепом. Попередньо телефонувати: 769101, 0981315204
Водій автотранспортних засобів	3 600	Перевезення пасажирів на міжміських маршрутах
Водій навантажувача	2 400	Управляти автонавантажувачем вантажопідйомністю 5 т (львівський)
Водій транспортно-прибиральної машини	2 600	Прибирання приміщень за допомогою транспортно-прибиральної машини
Водій тролейбуса	3 810	Водіння автотранспортного засобу (тролейбуса) маршрутами міста, якісно, вчасно, з дотриманям графіка
Головний бухгалтер	3 500	Організація та ведення бухгалтерського обліку центру, контроль за раціональним використанням матеріальних та фінансових ресурсів. Досвід роботи в бюджетній сфері
Головний енергетик	4 315	Розробка заходів підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів, надійної й економічної роботи енергоустановок, запобігання аварії та інше
Головний інженер	3 000	Досвід роботи на керівних посадах, дотримання режиму підприємства, керівництво виробничим процесом
Головний механік	3 000	Обслуговування автотранспортного підприємства, парку з вантажних автомобілів, тіги
Головний технолог	4 000	Здійснює контроль та налагоджує технологічний процес виробництва картону та паперу
Двірник	1 450	Ретельне прибирання території старого ринку (центрального)
Двірник	758	Ретельне прибирання прилеглої шкільної території
Двірник	725	Прибирання території, косіння трави
Двірник	1 450	Підмітання прибудинкової території, косіння газонів, стрижка кущів, миття вуличних сходів
Двірник	1 450	Прибирання території підприємства та адміністративних приміщень, косіння газонів
Двірник	2 000	Якісне прибирання території торгового центру

Крім того є багато інших вакансій,
за додатковою інформацією звертатися за адресою:
м. Луцьк, вул. Ярощука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

Delegacja z Wołynia na Marszu Pamięci Polskiego Sybiru

Волиняни взяли участь у Марші пам'яті польського Сибіру

Po raz szesnasty w stolicy województwa podlaskiego – Białymstoku – odbył się Międzynarodowy Marsz Żywej Pamięci Polskiego Sybiru.

Tysiące miejscowych mieszkańców, a także goście z Ukrainy i Białorusi, Litwy i Łotwy, Estonii i Wielkiej Brytanii, USA i Australii przeszli ulicami miasta i modlili się w intencji Polaków zesłanych na Sybir. W tym roku uroczystość odbyła się 9 września. Już tradycyjnie wzięli w niej udział przedstawiciele Wołynia, m.in. delegacja Stowarzyszenia Kultury Polskiej na Wołyniu imienia Ewy Felińskiej. Z Łucka do Białegostoku przyjechali też przedstawiciele innych organizacji pozarządowych, dziennikarze i młodzież.

Tegoroczne obchody odbyły się pod hasłem «Nauczyciele polscy – zesłańcy Sybiru».

Sybiracy i członkowie ich rodzin, kombatanci, studenci, harcerze, przedstawiciele duchowieństwa i władz samorządowych, a także wszyscy, którzy chcieli wyrazić swój protest przeciw terrorowi i destrukcyjnej ideologii sowieckiej przyszli na Plac Katyński, pod Pomnik Katyński. Wspominano tutaj wszystkie ofiary reżimu totalitarnego. Jako pierwszy przemówił Prezes Zarządu Głównego Związku Sybiraków Tadeusz Chwiedź, który powiedział: «To bardzo ważne wydarzenie jest dowodem pamięci o tych co ginęli, cierpieli i walczyli o niepodległość naszej Ojczyzny. Marsz to żywa lekcja historii. Naród, który jej nie zna, przestaje istnieć». Potem głos zabrali przedstawiciele duchowieństwa oraz politycy.

Tysiące ludzi szło w kilkukilometrowym Marszu ulicami Białegostoku. Ze sztandarami i flagami, wieńcami i transparentami uczestnicy Marszu przybyli do kościoła pw. Ducha Świętego, gdzie odbyła się msza święta. Następnie złożono wieńce przy Grobie Nieznanego Sybiraka i zapalono znicze. Wszyscy chętni mogli wygłosić mowę w intencji ofiar represji. Marsz zakończył się salwą honorową.

Członkowie wołyńskiej delegacji, którzy po raz kolejny stali się uczestnikami Marszu Żywej Pamięci Polskiego Sybiru, mogli także zwiedzić piękny i zadbany Białystok oraz wziąć udział w innych licznych imprezach, które corocznie odbywają się w tych dniach na Podlasiu. Festiwal «Otwarte!» oferował gościom wiele plenerów. Szczególnie wzruszająca była wystawa pt. «Ich przeżycia – nasza pamięć». Jednocześnie w Muzeum Pamięci Sybiru można było obejrzeć wystawę upamiętniającą deportację Polaków do Kazachstanu w latach 1936–1956.

Wiktor JARUCZYK
Foto: Iryna KANAHEJEWA

16-раз в адміністративному центрі Підляського воєводства, місті Білостоці, пройшов Міжнародний марш живої пам'яті польського Сибіру.

Тисячі місцевих жителів, а також гості з України та Білорусі, Литви та Латвії, Естонії та Великобританії, США та Австралії пройшли вулицями міста й помолилися за поляків, яких вивозили до Сибіру. В цьому році урочистості пройшли 9 вересня, і в них також взяли участь представники Волині, зокрема делегація Товариства польської культури на Волині імені Еви Фелінської. З Луцька до Білостока приїхали і члени інших громадських організацій, журналісти, молодь.

Цьогорічний захід відбувся під гаслом «Польські вчителі – засланці Сибіру».

Сибіряки та члени їхніх сімей, ветерани, школярі, харцери, представники духовенства й місцевої влади, а також всі, хто виступає проти терору й згубної радянської ідеології, спочатку прийшли на Катинську площу, де біля однойменного пам'ятника пройшов мітинг. Там згадали всіх, хто постраждав у різні роки тоталітарного режиму. Першому слово надали голові Об'єднання сибіряків Тадеушеві Хведзю, котрий заявив: «Захід надзвичайно важливий і є доказом пам'яті про тих, хто гинув, терпів і боровся за незалежність нашої Вітчизни. Марш – живий урок з історії. Народ, який її не знає, приречений на зникнення». Згодом виступили духівники, політики, державні діячі.

Багатотисячний мітинг вирушив у кількакілометровий марш вулицями Білостока. З хоругвами і прапорами, вінками та транспарантами учасники ходи прибули до костелу Святого Духа, де відбулося урочисте богослужіння. Після цього поклали вінки до Пам'ятника невідомому сибірякові, запалили лампадки. Усі охочі змогли виголосити промову, присвячену пам'яті загиблим та постраждалим від репресій. Захід завершився почесним залпом.

Волиняни, котрі вкотре стали учасниками Маршу живої пам'яті, змогли відвідати гарний і охайний Білосток, а також побувати на інших численних культурних заходах, які щороку проходять у ці дні на Підляшші. Зокрема, фестиваль «Відкрите!» запропонував гостям численні пленери, особливо зворушливою була виставка під назвою «Їхня доля – наша пам'ять». У цей же час у Музеї пам'яті Сибіру можна було оглянути історичну експозицію, присвячену депортації поляків до Казахстану в 1936–1956 рр.

Віктор ЯРУЧИК
Фото: Ірина КАНАГЕЄВА

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą za pośrednictwem Fundacji «Wolność i Demokracja»
WOLNOŚĆ I DEMOKRACJA

Monitor Wołyński

Założyciel/Засновник - **Валентин ВАКОЛЮК**
Zespół redakcyjny:/**Редакційна колегія:**
Walenty WAKOLUK/**Валентин ВАКОЛЮК**
Natalia DENYSIUK/**Наталя ДЕНИСЮК**
Wiktor JARUCZYK/**Віктор ЯРУЧИК**
Iryna KANAHEJEWA/**Ірина КАНАГЕЄВА**

Redaktor naczelny: **Walenty WAKOLUK**
Korekta: **Jadwiga DEMCZUK, Olga SZERSZEŃ**
Redaktor techniczny: **Iryna KANAHEJEWA**
Redaktor odpowiedzialny: **Aleksander ŚWICA**
Tłumaczenia: **Switłana PYZA,**
Natalia DENYSIUK

Головний редактор: **Валентин ВАКОЛЮК**
Коректори: **Ядвіга ДЕМЧУК,Ольга ШЕРШЕНЬ**
Технічний редактор: **Ірина КАНАГЕЄВА**
Відповідальний редактор: **Олександр СВІЦА**
Переклад: **Світлана ПИЗА,**
Наталя ДЕНИСЮК

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул.Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідоцтво про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр.Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3